

SCRISORI

apologetice,

va sa dica:

de Aparare,

ale

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Archiepiscopului si Metropolitului Romanilor
de Religi'a ortod. resar. din Ardealu si Ungaria.

Andrieu Bar. de **Siagun'a**

Augustin Paul

stud. vecl. VIII 1884.

11/8.

Sibiu

In Tipografi'a archidiecesana,

1867.

I.

Esclentia !

Multu pretiuit'a-Ti scrisóre din 22 ale cur. protetinduo amu vediutu , ca ceri dela mine unu respunsu fora amanare in caus'a nationale.

Eu Ti marturisescu Esclentia ! ca nu sumu in stare a corespunde dreptei provocari a Esclentiei Tale, caci, cá unu romanu marturisescu sinceru, ca in impregiurarile defati'a interne si esterne nu potu aflá compasulu basei, carea sá me manduca in combinatii; eu nu vedu altá, decátu unu chaosu acoperitu cu unu velu intunecosu si fatalu. Ori ce audu, ori ce vedu, nu este alt'a, de cátu o idea pripita, carea adese ori sbóra si prin lume, fora sá se afle cinev'a, a o reduce la unu resonu maturu si bineprecugetatu. Ce potu dice alt'a in labirintulu acestui chaosu, fora sá me vaietu cu poetulu: flere possem, sed juvare non.

Mai departe nevrendu a me lasá in mai de aproape desfasiurare a stadiului celui fatalu, in care se afla astadi caus'a nationale, inse nu cu vin'a Archiereiloru, caci cu vaietari natiunea nu saru folososi intru nimicá, cutezu a observá in privinti'a tienerii unei adunari nationale numai atât'a, cá eu a-fara de susu laudat'a provocare a Esclentiei Tale de nicairea n'amu primitu nici unu semnu, si nici o umbra de parere pentru tieneria vreunei conferintie nationale, ci din contra audu, ca voci sbóra in lume contrarii celoru din Conferinti'a tienuta la

Escelenti'a T'a, si adeca, ca o conferintia convo-
canda prin Archierei, fiindu octroata, aru fi urgisita.

In astfeliu de pusetiune fatala, si intre astfeliu
de impregiurari critice, pentru mine nimica nu este
maj consultu, decâtu sa fiu cu priveghiere, cá onó-
rea natiunei si caus'a ei cea drépta sá nu se com-
promita in nici unu chipu, seau celu putinu nu cu
vin'a Archiereiloru.

In tine asigurezu sinceru pe Escelenti'a Ta, ca
eu numai din veneratiunea, ce amu catra persón'a
Esclentiei Tale, si din adictiunea catra cau's dreap-
ta nationala Ti amu scrisu acestea, si te rogu', cá
acestu respunsu alu meu sa nu'lu mesuri dupa scur-
timea lui cea esterna, ci dupa cuprinsulu lui internu,
cu care veneratiune distinsa amu onóre a remanea
si acumu alu Esclentiei Tale umilitu servu.

Sibiu 11/23 Septemvre 1865.

Nr. pres. 189.

II.

Esclentia !

Multu pretiuit'a scrisóre a Esclentiei Tale din
10/22 ale curentei Nr. 1345 o amu primitu din mân'a
Dlui Protopopu Ioann Russu in 18/30 Octobre a. c.
prin care ai binevoitu ami scrie : " ca din conside-
ratiune, caci maghiarii facu presiuni asupr'a Coronei
pentru dárea u n u i ministeriu, si restituirea con-
tinuitatii legislatiunei si a dreptului istoricu dela 1848
inainte de otarirea trebiloru comune de Statu pen-
tru totu Imperiulu, si inainte de a indestuli si pe
celelalte natii in privinti'a nationalitatii loru, — na-

tiunile nemaghiare sau pusu într'o via miscare, si
 asia si a noastră romana, si ca de aci vine, ca din
 toate partile s'a manifestatu si se manifestedia do-
 rinta de a trimite un'a deputatiune in caus'a natio-
 nale la Viena, si ca de aci san desvoltatu si acea
 nediuintia nationale, cá sa se întórca catra noi ambii
 sei capi bisericesci, sa luamu asupra noastră con-
 ducerea causei nationale inaintea Tronului, si ca dupa
 ce au vediutu retragerea noastră, au umblatu a si castigá
 pe altii din barbatii de incredere mireni, si ca pe
 acestia iau si aflatu in persoanele Domniloru Georgiu
 Baritiu si Dr. Ioann Ratiu, si ca dupa cum Eselen-
 ti'a Ta Teai incunosciiintiatu, acesti Deputati suntu de
 acea convictiune, ca nediuinti'a loru atunci va avea
 pondulu celu mai mare, candu Archipastorii loru aru
 stá in fruntea deputatiunei; in fine Escelenti'a Ta
 binevoesci a me invita pe mine, cá sa fiu gat'a a
 calatori cu Eselenti'a Ta la Viena, candu Deputatii
 voru aflá de lipsa a ne chiemá la Vien'a, si candu
 Maiestatea Sa, dupa cumu prin o suplica recoman-
 data si de Escelenti'a Sa Dlu Gubernatore Conte Cre-
 neville la curtea regésca sau cerutu, — s'aru aratá
 aplecata a primi deputatiunea romana ardeléna, séu
 deaca eu nici decum n'asiu primí aceasta invilare,
 atunci sa espedediu pe seam'a numitiloru deputati
 din partea mea, si din partea celoru ce se tienu de
 mine, plenipotentia dupa formulariulu impartásitu de
 catra Eselentia Ta, si apoi la casulu acela, candu
 deputatii numiti aru fi siliti sá remána mai multu
 timpu la Viena, sa le facu din partea noastră o co-
 lecta de bani, precum si la Escelentia Vóstra s'au
 facutu si s'au datu vreo 300 fl. v. a. spese de drumu.,.

La care amu onóre a respunde: ca eu nu cu-

noscu alta manifestatiune nationale — catusi de câtu formale — asupr'a situatiunei politice presente, de câtu mai intaiu invoirea unanima a deputatiloru si regalistiloru romani la despártirea loru dela diet'a ardeleana din Clusiu a a. 1865, cá si pe viitoriu între ori ce impregiurari sa purcedamu activu, apoi alu doilea, întaloirea confidentiala mai multoru membrii ai comitetului nationale si cu alti câtiva barbati ai natiunei cu ocasiunea adunarii asociatiunei nóstre literarie la Alba-Iulia, unde dupa o desbatere scrisa a impregiurariloru presente unanimu né amu întielesu cu totii, cu carii noi ambii Archierei amu fostu de fatia, cá sá se compuna unu memorialu dupa modelulu votului separatu alu deputatiloru si regalistiloru romani dela diet'a din Clusiu, si sá se subscria de Escelenti'a Ta, si apoi sá mi se transpuna mie spre subscriere si spre lăsternere la Maiestate. Eu amu asteptatu pe bas'a acestoru cointielegeri facute si cu invoirea Escelentiei Tale, cá sá mi se aduca acelu memorialu in form'a precugetata si pefipta, si sá caletorescu la Viena spre alu aterne la Tronu, inse in locu sá fiu primitu cestionatulu memorialu, primii inculparea din scrisóra susatiusa a Escelentiei Tale, ca noi ne amu retrasu dela caus'a nationale.

Escelentia! eu asia sciu, ca natiunele nemaghiare din Ungari'a altfelu tracteadia causele loru nationali, si nu asia, cum vedemu, ca se incearca unii a o tractà la noi fora de tóte formele. La natiunile nemaghiare din Ungari'a vedemu, ca reprezentantii si altii barbati de incredere ai loru se aduna pe fatia, desbatu publice causele loru, si din terenulu loru legale aducu concluse in privinti'a causei loru nationali, precum si in privinti'a procedure

in apararea ei pe terenul legal; conclusele reprezentantilor nationali se depun apoi in mân'a capilor lor, care numai in harmonic'a conlucrare potu avea trecerea si valórea dorita, fora de a periclitá caus'a nationale, si a aduce persónele actrice in vreo colisiune cu ordinea publica.

Si natiunea romana din Ardealu e norocósa a avea unu terenu legalu dela a. 186³/₄, si are reprezentantii sei, are pe comitetulu nationale asediatu prin congresulu nationale din a. 1861 si 1863 si purcese de asi continuá actiunile sale pe calea aceea, chiar si dupa schimbarile adâncu taietóre din anulu trecut! Cátu de bine au fostu, ca in conferintiele nóstre dietali din Clusiu sau desbatutu aceea cestiune vitale: cá sa intramu sau ba la dieta? si sau aflu de bine dupa desbateri obiective t i e n u t e, asia dara fora defaimarea persoanei cuiva, cá sa intramu la dieta, si cá acolo cá membrii legislatiei patriei nóstre sa lucramu pentru binele tierii nóstre, si acolo sa aperemu si interesele natiunei nóstre; si cátu de bine au fostu ca neamu dusu la dieta, sau vediatu din urmatele manifestatiuni ale natiunei intregi prin Journale si adrese de multumire! Cátu de bine neau parutu noua tuturor, cari amu fostu in actiune, caci inca atunci amu simtitu in noi toti, cum rezultatulu urmatu dupa actiunea nóstra complinita ne a incoragiatu pe noi la continuarea ori carii actiuni de apararea causei nationali si spre viitoriu pe terenul legalu.

Cátu de frumósa, si adevratu fratiasca au fostu cointielegerea nóstra ultima dela Alba-Iulia!

Si totusi durere acum ce vedu! In locu de o continuare harmonica a lucrarilor nóstre de acolo de

unde o amu lasatu, vedu inceputa o fractiune de actia cu totul afara de ograd'a otaririloru Congreselor nationali din a. 1861 si 1863! in locu sa mi se fia predatu memorandulu otaritu, vedu o fapta complinita intr'unu chipu ilegalu si arbitrariu, in locu sa se fia intrebuintiatu timpul celu oportunu spre lamurirea stadiului, in care au ajunsu si se afla astadi caus'a cea sânta si cu atât'a pietate purtata pan' acum a natiei, vedu, ca se lucra pentru stricarea cararei celei umblate cu sporiu, si pentru ridicarea aliei noue problematice, in locu de ase basă pre plenipotinti'a generale a natiunei data si concediata Comitetului nationalu, vedu, ca se cauta fabricarea altoru plenipotentie un laterali, care sa nimicésca valórea plenipotentiei celei deobligatóre pentru totdeauna! in locu de a alergá la aren'a luptei publice pre calea probata si, aprobata vedu cum unii putini se apuca a seduce pe cei usiori crediatori pe calea cea ratacita a petitiiei odiose, ce nu este apta de alta, decâtu a pierde cu ea si putinulu terenu legalu, ce lamu fostu castigatu cu atât'a sudore! si in fine in locu de a vorbí si serie obiectivu din partea tuturor barbatiloru nostrii despre caus'a nationale, vedu, audu, si cetescu mai întóte dilele, cum unii sedusi de una seau de alta patima defaima privatu si in publice pe Archierei si pe toti aceia Amploiatii de nationalitatea romana, carii nu vreau sa imitédje sarcasmele loru, si cum arunca asupra-le inegriri si defaimari nemeritate, cá numai ei să multiameasca ambitiunile loru destarte, desi voiu de alta parte să presupunu despre ei atât'a cónscientiositate nationale si patriotica, ca ei intr'o parte a animei loru se voru bucurá, ca au gasitu pe cativa usioru credietori, carii leau datu sub-

scripțiuni și spesc de drumu pentru Vien'a, dar în suflerulu lor voru audí un'a voce puternica, care le va dice lor, ca nici ei, nici altii, între carii conumeru eu și pe noi ambii Archierei, nu suntu în stare a corespunde acelor momente mari și multe din plenipotentiele lor, și anume I. din cele emise din Blasiu: „că ei — Deputatii Baritiu și Ratiu — sa apere caus'a politica, drepturile castigate, și tóte interesele nationali la tóte locurile competente, staruindu, că natiunea romana nu numai sa se susutiena, ci de facto să se ilocedie și în usulu și folosint'a practica a tuturor drepturilor sale nationali, privilegii de Maiestatea Sa castigate, precum și a tuturor drepturilor acelora, care natiunei romane că unei natiuni regnicolare și politice i se cuvinu „; II. din cele emise din Brasiovu: că Dloru să substérna la locurile mai inalte, seau deaca se va aflá cu cale, tocma și la preainaltulu Tronu acele dorintie și suferintie ale nostre, și ale celor, carii le simtu împreuna cu noi, care în dilele nóstre nu se potu face cunoscute prin diet'a tierii, seau prin adunarile municipale, îndatorându se totuodata aceiasi plenipotentiali, că sa fia cu tóta luarea aminte și la starea cea decadiuta a industriei, a comerțiului, a economiei, și preste totu a lipsei cei domnitóre din putin'a cerculare a numerariului, prin urmare sa lucre și pentru castigarea unei bance ipotecarie promise de Maiestatea Sa în un'a din propusatiunile regesci din 1. Iuliu 1863, dândune apoi seama la tempulu seu de aceea, ce voru fi lucratu „. Inca mai voiu sa presupunu despre conscientiositatea patriotica și nationale a acelor Deputati, ca ei voru recunósce în sufletulu lor, cumca momentele espuse în plenipotentiele lor suntu obiecte ale legislatiei

intr'o tiara constitutionale, dar nu obiecte de petitii unilaterali, si ca la pertractarea lor constitutionale nu se face colecta dela particulari, ci tiar'a se ingrijesce pentru intimpinarea speselor recerute.

Din acéstea premise binevoiesce a vedea Esce-lentia ! ca eu lucrarile complinite din suslaudatâti Epistola nu sumu in stare ale acceptá din aceea sim-pla dar fundata cauza, caci acele nu sau pertractatu potrivit concluseru, care congresele nationali din a. 1861 si 1863. leau stabilitu spre binele causei natiunii, si alu sustienerii buneii, fratiescei cointie-legeri.

Binevoesce, me rogu Esce!entie ! ati aduce a-minte, cum in tómn'a anului 1860 neamu intielesu fratiesce pentru o deputatiune la Vien'a cu Eselentia Ta in fruntea ei, si eu de a casa ti-amu datu totu putintiosulu sucursu, si ce multumire cordiale amu se-ceratu noi Archierei in siedinti'a dintaiu a Congre-sului nationalu din lun'a lui Ianuariu 1861 pentru a-ceast'a a nóstra harmonica conlucrare ; — binevoesce, me rogu Eselentia ! ati aduce aminte, cum in prima-var'a anului 1861 sau aratatu trebuinti'a trimiterii unei deputatiuni la Vien'a, carea dintaiu sau pertrac-tatu la Sibiiu subt presiedinti'a mea prin Comiteltu nationalu, si protocolulu acestei Siedintie de Comi-tetu sau comunicatu Eselentiei Tale prin doi membrii ai comitetului, cu rugarea, cá Eselentia Ta sá bine-voiesci a pertractá cu cealalti membrii ai Comitetului din Blasiu si din giurulu lui acelasi obiectu, si nu-mai dupa pertractarea si aprobarea obiectului cesti-onatu si din partea Siedintiei Comitetului dela Ese-lentia Ta, sau pusu in lucrare idei'a deputatiunii nati-onali, cá convingeri si decisiuni unanime ale aman-

duroru Archierei, si ale barbatiloru nationali de incredere, pe carii Congresulu din 1861 iau designatu pentru ducerea trebiloru nationali prelunga si cu Archierei.

Binevoesce asiadara a te convinge Eselentia I din cele ce amu atinsu aci in lineamente generali, ca I. insinuarea aceea, cá cum eu asiu fi parasitu cauza' natiunei, este nefundata; II, ca eu am ramasu in continuitatea conducerii causei nóstre, precum modalitatea ei o prescriu decisiunile congreseloru nationali; III, ca eu nimicu nu recunosc de legalu in conducerea causei nationali, ceea ce nu curespunde decisiuniloru dela cöggresele nationali.

Prelânga care cu încredintiarea deosebitei fratiescei veneratiuni, amu onore a remâne Alu Eselentiei Tale.

Sibiü 20. Octobře 1866. University Library Cluj
1. Noem.

umilitu servu,

III.

Nr. pres. 63.

Esclentia !

Replicá Esclentiei Tale din $31/19$ Dec. 1866
Nr. 1745. urmata la responsulu meu din 20. Octobře
1. Novem.

1866, o amu primitu in 22 Dec. 186 $6/7$, la care mai
2 Ian.

nainte de a'ti responde, trebuie să 'mi astemperu machnirea cu tanguirea prorocului Eremiá, dicandu :
„Cine va dá capulu meu apa, si ochiloru mei isvóre de lacrámi, si voiu plange pre poporulu meu acestá diuá sinóptea, pre cei raniti ai fetei

Sionului" (C. 9. v. 1.), pentru ca in aceasta replica a Escelentiei Tale numai vorbesce Mitropolitulu gr. catolicu cu Mitropolitulu greco-ortodox, ambii ai romanilor!

Aici numai cuvânta „colega“ catra colega, si „sociu“ catra sociu, carii amu participatu mai de douăzeci de ani cu asemenea râvna si devotare la promovarea si conducerea causei nationale in timp gîfii că si in cei usiori, in bine că si in reu! Aici nu se mai afla acea fratieasca comunicatiune, care să tienteasca la delaturarea unoru neintielesuri trecutore, si să invite la indreptare si apropiere.

Aici numai gasescu discussiune libera intre parere si parere, care s'a limpezasca situatiunea obiectiva.

In replică Escelentiei Tale aflu numai ofensiuni personali asupra mea: in ea vorbesce numai patim'a, ce oglindéza tóte acele sentimente, ce le ai purtatu si le porti fatia cu colegă Escelentiei Tale in tóte indelungele nóstre referintie, in ea vocifereaza numai urgi'a, care sa arunce intre noi prapasti'a separarei!

Deaca Escelenti'a Ta mi ai fi anunCIatu simplu, că nu mai vréi să faci caus'a comuna cu mine, ci vréi sa te separezi pentru totdeauna, inca m'asiu fi machnitú fórté, pentru că omulu nu bucurosu perde pe unu sociu vechiu, pre unu colega de aprópe!

Dara m'amu intristatu neconsolabile, caci, că să poli face aceea determinatu, Escelenti'a Ta te ai inarmatu nu cu temeuri solide, nu cu dovedi lamurite, nu cu argumente corecte, ci, dupa cum singuru marturisesci, numai cu „suspiciuni, cu siópte, cu vestisi povestivage“, si in fine cu forme de culu, cari in evulu mediu, pe tempulu lui

Hildebrand aru fi pututu avé efeptulu seu, dara a-
stadi documenteaza mai mari slabiciuni, de cât mi le
imputezi mie!

Sí sá vedemu, care suntu acele „suspici-
uni“ p o v e s t i, si ó p t e si v e s t i v a g e: pe
care Escelentia Ta basezi uná ofensa cu totulu ne-
deamna de persóná si de demnitatea Escelentiei Tale?
Iatale!—

Escelentia Ta dici, ca te amu caracterizatu de
o m u u s i o r u l a m i n t e, pentru cá ai intre-
prinsu misiunea DDloru Baritiu si Ratiu la Vien'a,
si me faci respundiatoriu pentru tóte cele ce s'au dis-
cutatu in Tel. rom. cá organu publicu alu meu in
contrá acelei misiuni, —prin urmare, cá eu in acestu
organu a r u n c a n d u v e m a n u s i a, amu de-
n u n c i a t u i n t r e p r i n d e r i l e E s c e l e n t i e i T a l e i n c a u s ' a
nationale de de a t e n t a t e c o n t r á n a t i u -
n e i, si cá dupa ce in urmarea u n e i s e c r e t e
si c a l u m n i ó s e d e n u n t i a r i “ ai fostu
trasu de In. presidiu guberniale la responsabilitate
si aceast'a inca o amu publicat'o in acelasi or-
ganu cu aceea, c'a in Blasiu s'aru tienea
C l u b u r i s i c o m i t e t e s e c r e t e n e l e -
g i u i t e s i t u r b u r a t ó r e d e p a c e a p u -
b l i c a!

Escelentia Ta mai departe cualifici provocarea
mea la continuitatea actiunii nationale pe bas'a con-
cluseloru cengresuale si pro calea Comitetului per-
manentu alu natiunii, de r o l a m a s c a t a p e n -
t r u i m p e d e c a r e a i n t r e p r i n d e r i l o r u
a l t o r á, si diu idea aceasta purcediendu, vrei sá
dovedesci, ca numai Escelentia Ta esti p o m u l u
c e l u r o d i t o r i u, iara eu afara de f r u n d i a

v e r d e nu producu nimica! Escelentia Ta apelandu la misiunea cea grea, ce ai intreprins'o in a 1860 fora a fi avutu vre'o plenipotentia dela vre unu Comitetu nationale, afirmi, ca si in a. 1865 — dupa inchiderea dietei sibiane, indesiertu mai provocatu, cá sá midilocimu de nou unu Congresu nationale, c'a t e r e n u l e g a l u pentru aperiarea causei nationale, fatia cu diet'a din Clusiu.—

Aceasta ai facutu si acum, candu cu harthi'a Escelentiei Tale din 22. Oct. m'ai provocatu din nou, cá sa ne punemu in fruntea causei nationale séu bateru sá facu aceea, ce ai facutu si Escelenti'a Ta, cá sá dau si din parte 'mi plenipotentia si subsidie banali aceluor barbatu b r a v i, carii in r e t r a g e r e a n ó s t r a au luatú sarcin'a misiunei la Vien'a, — din care provocare a Escelentiei Tale jaceea d e n u n t i a r e a Telegr. rom. cá organu alu meu, cumca Blasiulu aru fi vrutu sá faca pasi in caus'a nationale fora cointielegeraa Sibiiului, se manifesteaza a fi falsa si calumniósa.

Apoi fiindca eu mi asiu fi luatú voi'a d'a atinge s l a b i c i u n i l e Escelentiei Tale, crediu, ca 'ti este ertatu si Escelentiei Tale sá descoperi tóte slabiciunile mele, t r a g a n d u v e l u l u j o s depre tóte lucrurile si ale mele si ale Escelentiei Tale.

Escelenti'a Ta puni in fruntea slabiciuniloru mele a priori a m b i t i u n e a fati'a cu lumea straina, si d i c t a t u r ' a a u t o c r a t i c a si p o r u n c i t ó r e fatia cu conationalii nostrii, si cá din acesteia isvorescu tóte relele, cu care are sa se lupte caus'a romana si antonomi'a Ardealului.

Din acesteia ale mele slabiciuni, Escelenti'a Ta, care esti mai presusu de ori ce slabiciuni, deduci

legionulu altoru slabiciuni ale mele, intre care numeri cu preferintia aceea, ca eu fora iniciativá mea nu lasu pre altii sà intreprindia ceva in caus'a nationale, iara deaca intreprinde cineva, i denuntiu la Guverniiu prin scrisori secrete, si i critisediu prin Tel. rom.

Din ambitiunea mea deduci Escelentiá Ta si aceea, cá in tóte venediu numai lauda si gloria **n u m e l u i m e u** si prin aceea interesele nationale le sobordinediu proprielor mele interese, condusu fiindu numai de launea si **p r e c u m p a n i t ó r e a p o l i t i c a a d i l e i.**—

Ambitiunea mea me tortureadia, c'a Blasiulu, care a fostu, e, si va remanea asilulu nationale, si ocupa primulu locu in increderea nationale, mi aru fi unu spinu in ochi, si de aceea mi aru fi venitu bine, de a'lu denuntiá, cá tiene Comitete secrete isi pericolóse pacii publice, si terorisandu prin circulari incuisitóre pre fiii mei bisericesci in contr'a Blasiului, amu provocatu prin acela ura intre fiii aceleasi natiuni de unu sange etc. etc.

Pentru tóte aceste ale mele slabiciuni, Escelentia Ta, in competentiá neslabiciuniloru si in puterea adeverateloru virtuti si a deplinei moralitati a Escelentiei Tale, proclami, cá eu dela fiii cei adeverati ai natiunei amu **p e r d u t u t ó t a i n c r e d e r e a**, cá tote ostenélele mele, tóte lucrarile mele, si tóte rezultatele, ce le amu eluptatu in caus'a nationale incepându dela a. 1848. pana astadi, suntu nule, si de aceea cu invocarea Anathemei, **m e e s c h i d i** cu totulu din sinulu natiunei!!—

Dupa ce asia dara Escelentia Ta nu numai mi ai insiratu tóte slabiciunile mele fora de nici o re-

serva, dara ai pronunsiatu si osend'a cea mai aspra asupra mea, socotescu, ca Escelentia Ta 'mi vei concede d'a esamina putinu tote acele „suspiciuni, si opte, vesti si povesti vage“ cum le numesci, pre care Escelenti'a Ta edificii nu numai slabiciunile mele, dar si consecintile, ce le tragi din acelea.

Sa vedemu cugetatai Escelenti'a Ta cu sange rece, si cu cugetu curatu, candu te ai apucatu ale pune acele pre hartia si a mi le presenta! ?—

Sa vedemu fost'ai si Escelentia Ta fora de pacate, candu ai ridicatu peatr'a asupra mea?

Sa vedemu, deaca sum eu respundiatoriu pentru tote cele discutate in Tel rom. ce dici, ca e organulu meu publicu,—ce responsaveritate ai luat asupra'Ti si Escelentia Ta pentru cele pertractate in Gazet'a Trans. care e organulu ordinariu si publicu alu Escelentiei Tale?—

Dicu organulu publicu alu Escelentiei Tale,—pentru ca cu ce dreptu afirmi Escelenti'a Ta, ca Tel. rom. care de si are redactiunea sa independinte si singuru responsavera pentru cele, ce se tiparescu intrensulu, este organulu meu, totu cu acelu dreptu nu se pote denega, ca Gazet'a Trans. care nu numai regulatu se intrebuintieza de Escelenti'a Ta la publicarea agendelu Escelentiei Tale, dara din care Escelenti'a Ta si acum in responsulu Escelentiei Tale, 'ti insusiesci totu, ce s'a tractatu intrans'a incontr'a mea, presentandule, c'a convictiunile Escelentiei Tale, intr' adeveru e organulu publicu alu Escelentiei Tale.

Si deca Escelenti'a Ta ai darulu „omniscientei“ si strabati cu susceptibilitatile pana la adanculu raru nchiloru si cugetelu mele, dia

cari afli, ca pre mine me pórta numai a mbiti-
une a ne in setata, principalitate si
dictaturá autocratica, sá perspicamu
si noi, nu din isvórele supranaturali, ci din „g o-
l a t a t e a“ fapteloru si aserteloru Escelentiei Tale,
ca pre Escelenti'a Ta ce Te conduce ?

Si „e á s a n u i n s i r u t ó t e“, sa nu ince-
pemu tocm'a dela a. 1848, pre care si Escelenti'a
Ta 'lu atingi numai c'a prin treacatu, vrendu din a-
cea coniectura,—lá care se provóca unu raportu alu
deputatiloru sasi (vedi ámt: Actenstückén, Hermann-
stabt 1865. afara de care Escelenti'a Ta alte acte
nu vréi sa mai cunosci) cá fiindu si eu prelanga
Episcopulu Lemeny, si Bohatielu denumitu de mem-
bru alu comisiunei dietali din a. 1848 pentru re-
gularea cestiunei de uniune, sa deduci, ca eu in-
tr'adevaru amu fostu unionistu. Sâ lasamu, dicu, con-
iectorele din tímputurile acelea, caci dupa cele pe-
trecute pe la Salagiu si Escelentiá Ta ai putea cadea
in gróp'a, ce o sapi altui'a.—In loculu coniecturiloru
Escelentiei Tale, sa lasamu sa vorbeasca actele sub-
scrise de mine, precum s. e. Protocolulu si petitiunea
adunantie generali din 15 Maiu 1848;— Protoco-
lulu si petitiunea, precum si cuventarea mea tienuta
in adunantiá nationale din 28. Dec. 1848; Petitiu-
nea nationale cu datu Olmütz din fauru 1849 si
respunsulu Imperatului din aceea-si di; Plansórea
catra Ministeriu totu de acolo din 5, 12 Martiu 1849,
cea din Vien'a din 23 Martiu 1849; din 15 Apriliu
1849, la care tóte au urmatu resolutiunea ministe-
riale din 18 Iuliu 1849 Nr. ¹³⁸² indreptata catra

M. I.

Episcopulu Siagun'a si alte multe asemenea—totu a-

cle autentice, cari demintiescu invidioşelê coniecturi si lamuritu documentéza, că eu in calatoriile mele, — de si amu trecut prin Clusiu si Pestá—catra Vien'a Insbruck si Olmütz, nu amu umblatu pe acolo, cum dici Escelentiá Ta „a le le a,“ ci fora crutiarea osteneleloru si speseloru si fora intimidarea de periculósele impedimente ale timpului aceluiá, amu facutu pentru natiune totu, ce a fostu cu pntintia, deaca nu mai multu, apoi de buna seama nu mai putienu decâtu Escelenti'a Ta, in privintiá carora Escelenti'a Ta c'a Vicariulu Selagiului din 28. Octobre 1849 asiá mi ai scrisu: Ceteris exmissis—Multumimu pentru adeverat'a rávna, ostenelele si sacrificiile cele mari, ce le faci pentru fericirea natiunei nóstre, deati atotu puterniculu putere spirituale si materiale, c'a precum doresci, pona in sfarsitu neobositu cá unu neinvinsu Athleta cursu, in arin'a natiunei nóstre cu incornare sã o poti curge, dandu'ti milostivulu Dumnedieu dile multe si fericite, c'a sa te bucuri de cóptele frupturi a adeveratelor nationalicesciloru ostenele si jertfe„.

M'ai onoratu pre mine Escelenti'a Ta c'a Vicariu alu Selagiului si cu alta scrisóre din 14. Iuliu 1850, prin care esprimi dorulu celu mare a Te intálni cu mine, c'a sã 'mi spui unu secretu mare, dar apoi va avea trebuintia de a se sci in publicu, si in sfarsitu me rogi de a incungiuirá certele confesionali, cá si cum eu le asiu fi provocatu pe acele, carele voescu egalá indreptatire confesionale fatia cu confesiunea gr. catolica, a careea Ierarchia se nevoiá a se sustienea in starea sa privelegiata pon'la a. 1848. fatia cu Biserica nóstra ortod. orientale! Apoi me amu intalnit cu Escalenti'a Ta la

Vien'a in tómn'a anului 1850 si mi ai descoperitu acelu secretu cu a aceea, c'a sà me facu apostata, si apoi voiu fi Archiepiscopu alu Bisericei unite cu Rom'a adaogandu, precum se vede si din scrisórea'ti acum amintita, cà numai asia póte fi fericita naliunea romana.

Cà Ti amu réfusatu fantasiá acést'a, n'amu lipsa de a decument'a.— Disgustulu, care s'au produsu prin tendinti'a suprematica a Blasiului in priyinti'a egalei indreptatiri confesionale intre barbatii nostrii romani si de religia gr-cat. se oglindeaza din harthiá reposatului I. Maiorescu, ce mî o au adresatu din Vien'a 17 Iuliu 1850 la trei óre dupa amiadi, unde întráltele asia 'mi scrie: „De alta v'asiu mai rugà pentru diferintiele, ce audimu din tóte partile, cà se nascu intre uniti si neuniti pentru orbiá Blasieniloru; V'asiu rugá sà ve puneti tóta intieptiunea in lucrare; — — — multiumitive deocamdata cu aceea, cà toti romanii cei buni uniti si neuniti cunosc, cà piatrá scandelei vine dela Blasiu si nu dela Sibiu. O sciu toti, si toti ascépta dela intieptiunea Mariei Tale, c'a sà acoperiti reulu precât veti putea etc.—

Eu sumu convinsu, cà nu coniecturile luate din raportulu Deputatiloru sasi din a. 1848, nu consecintiele, care Escelenti'a Ta le deduci de acolo, ci cuvintele Maiestatii Sale a Imperatului nostru sunt datátore de mesura despre purtaree mea din a. 1848 in caus'a nationale, care cuvinte se cuprindu in diplom'a imperateasca din 8 Noemvre 1850. carea o am capelatu cu privilegiulu condecorarii mele cu Crucea de Comendatoru aiu Ordinului Leopoldinu, unde intr'altele dice Maiestatea Sa: „ Amu otaritu, cá Tie iubitului si credintiosului Nostru Episcopu diecesanu

alu Bisericeii resaritene in Ardealu Andreiu Siagun'a sà 'ti damu Crucea de Comendatoru alu ces. austr. Ordine Leopoldinu alu Nostru intru preagratiósá recunoscintia a neclatitei tale credintie si alipiri sub cele mai grele jurstari cercate, — catra Noi si Casa Nóstra, si a zelósei tale conlucrari in interesulu celu adevveratu alu Statului si alu natiunei romane in Ardealu de obste, apoi mai de aprópe din privintiá aceea, cà Tu in adunarea natiouale dela Blasiu cù rar'a circumspectiune si desteritate te ai straduitu a insufletí pentru credintia statornica catra Gubernulu legitimu pe Romanii, la carii pentru vèrtutile tale si multele merite ai sciutu sa 'ti agonisesci cea mai intima cinstire, si cu deosebire ai faptuitu, c'a natiunea acésta prelanga tóte napastuirile, ce au avutu a suferí sub epocha revolutionara si au pastratu cu abnegare si sacrificare neclatita inascuta alipirea s'a catra Noi si intreg'a patria.“—Aceastá dipléma are insemnatatea cea mai mare pentru intregá nóstra natiune romana din Ardealu, caci noi romanii ardeleni intránsá suntemu numiti întâia óra de „natiune.“

Acum Escelentiá Ta sciindu aceste, si avendu documente spre a aratá contrariulu, nu întârdiá cu pasii necesari a'ti ajunge scopulu.

In legatura cu acestea 'mi arata Cronic'a mea, I. óstenelele mele din a. 1850 la Regimu pentru reinvierea Gazetei Transilvaniei;—II. Circulariulu Escelentiei Tale c'a nou denumitului Eppu gr. cat. din Blasiu in a. 1851, in care provoci la unire confesionale cu Rom'a pre toti romanii dela Tis'a si preste Carpati, pona la Marea neagra si muntii Pindului; III, cà mai incusatu pre mine la Ministeriulu

absolutisticu in a. 1856, pentru degradarea preotului nostru Balanu din Apahid'a, carele s'au degradatu insusi pe sine, dupa ce furtulu patratu de elu de trei ori s'au constatat la judecatori'a pretoriale din Clusiu, si Escelenti'a Ta primindulu sub iurisdictioneati, l'ai recunoscutu de preotu canonicu; IV, ca mai incusatu pre mine la acelasi Ministeriu la a. 1857. caci amu infintiatu tipografi'a pentru carti bisericesti si scolari pe seam'a Bisericei nostre ortodoxe si caci amu tiparitu in Mineialu luni lui Ianuaru a 4 a di ia Sinacsariulu Santiloru si pe cuviosulu Euthimiu Igumenulu Manastirei Vatopedului, carele au infruntatu pre Imperatulu Mihailu latino-eugetatoriulu si pe Patriarchulu Vucolu, — alegandu in harthia'ti privilegiu eschisivu pentru Blasiu de a posesede tipografi'a, si de a censura cartile bisericei nostre ortodoxe!—apoi mai incusatu, c'a eu asiu dispensa fetie minorene, ca preotii mei nu aru intrebuinti'a timbrulu la siedulele de vestiri, si alte.

Póte fi, ca Escelentiá Ta mi vei luá in nume de reu, caci prelanga lucruri nationali amu atinsu aci si unele lucruri confesionali; acéasta sa nu Te surprinda, caci este sciuta, ca eu si Escelentiá Ta nu cá romani simplii, ci c'a Archierei romani suntemu onorati de catra natiune de presiedintii si conducatorii ei, apoi fia care romanu este omu si crestinu, si Escelentiá Ta pre langa acéste mai esci si membrulu societatii de propagandá uniune in Resaritu si in fine, caci natiunea in tóte petitiile sale cere egala indreptatire politica, nationale si confesionale.

Acum sa trecemu la a. 1860, si sa nu comoram multu nici la er'a inceputa dela a. 1860 cu acea memorabila cuvéntare a mea in Senatulu in-

multitu alu imperiului, care ridică pre natiunea romana la unu factoru respectabilu in regularea trebilor interne ale imperiului,—pentru care si primit din tóte partile romanimeii si ale altoru natii adrese de multumire si incredere, intre care este si cea a Escelentiei Tale subscrisa dinpreuna cu intregulu Capitulu din 11 Augusto (30 Iuliu) 1860, precum si cea a Capituluului gr. cat. din Gerl'a din 18 Iuliu 1860, — „n e p o r u n c i t e“—si care nu putinu influentiã la emiterea acelu biletu de mana imperatescu prelanga diplom'a din 20 Octobre, cu care se demandã a se face in constitutiunea Ardealului, in favórea romanilor, schimbari adâncu taietorie.—

Atunci dupa ce m'am intorsu acasa in 4. Noemv-re 1860, ca presiedinte alu Comiteturui permanentu alu natiunii romane alesu in campulu libertatii la 15 Maiu 1848 si in continuitatea acestui dreptu si datorantie, amu adunatu pre toti membrii, carii mai erau in viatia si se aflau in apropierea Sibiului, dinpreuna cu alti inteligenti romani din prejurulu meu, si amu tienutu cu ei conferintia, iara conclusele a-acesteia in privintia trimiterei unei deputatiuni la Vienã pentru esoperarea unui Congresu nationale, nu numai nu le amu pusu in lucrare mai nainte de a'ti face despre ele impartasirea fratieasca si Escelentiei Tale, dara inca te amu onoratu cu tóta increderea mea d'a conduce insuti Escelenti'a Ta pre acea deputatiune,—pentru care procedere colegiale, Escelenti'a Ta in cuvântarea, cu care ai deschisu Congresulu nationale din a. 1861 publice mi ai esprimațu recunoscintiã, iara natiunea in acelu Congresu ni au decretatu ambiloru multumita publica.

Aici amu onóre a rugá pre Escelenti'a Ta, sa

binevoesci a'ti aduce aminte de harthi'a mea adresata catra Escelenti'a Ta din $\frac{4}{16}$ Noemvre 1860, care cupriude in sine urmatóarele: „Convinsu, c'a Escelenti'a Ta nu esti mai pucinu patrunsu decâtu mine de insemnatatea de viatia séu de mórte—nationale—a dileloru, in care traimu, si ca „acum séu nici odata“ se cere dela noi, contielegere, priveghiere si conlucrare, imi iau voia a f a c e i n i t i a t i v á si a me adresá catra Escelenti'a Ta.

„Incarcarile, ce se vadu, ca se facu din parti Escelentiei Tale sciute, spre paralisarea biletului de mana alu Maiestatii Sale din 20 Octobre a. c. emisu pentru Transilvani'a, spre stergerea autonomiei Transilvaniei, spre unirea ei cu Ungari'a si temerea de succesulu acelu incercari, Natiunea romana nu le póte privi/ altmintrinea decât c'a o cuestiune de viatia séu mórtea sa.

„In asemenea impregiurari grave, m'amu in- tielesu cu barbatii nostrii competenti de aici, ca ce aru fi de facutu? si amu venitu la convingerea a- céea, ca mergerea unei deputatiuni respectavere la Vien'a, cu o di mai curendu este de neaperata.

„Deci fiindu si Escelenti'a Ta cu Venerabilulu Capitulu de asemenea convingere,—ce nu me in- doescu—vinu in numele meu si alu inteligintiei nó- stre de aici a Te rugá pre Escelenti'a Ta, c'a er- tandu'ti starea sanatatii sa binevoesci a Te pune in fruntea deputatiunei, a dèsemn'a si pre unulu din- tre Domnii Canonici si pre alti 2-3 dintre barbatii inteligenti mireni.—

„Din partea nóstra va merge Protopopulu Po- pasu, D. D. Constantinu Georgiu Ioannu, Ioannu

Georgiu Ioannu din Brasiovu si D. Ioannu Brote din Rasinari.

„Intemplanduse inse impregiurarea neasceptata, ca starea sanatatii Escelentiei Tale sa nu Te ierte nici decum la aducerea acestui sacrificiu; atunci Te rugamu pre Escelenti'a Ta, sa faci, ce-ti va fi prin putintia, c'a in loculu Escelentiei Tale sa se puna in fruntea deputatiunei Preasanti'a Sa Domnulu Episcopu alu Gherlei.

„Deputatiunea—dupa convingerea n'ostra—aru avea de scopu sa descopera dorintiele Romaniloru in privinti'a autonomiei patriei n'ostre, a constitutiunei ei viitoare si in privinti'a realisarii celoru 10 puncte, ce amu propusu in Senatulul imperialu.

„Alaturu Escelentiei Tale o rugare maiestatica, ce mi o au trimisu D. c. r. comisariu de prefectura Dimitrie Moldovanu, care noi o amu aflata de buna.

„Rogu pre Escelenti'a Ta de preapretiuit'a parere, de cele ce vei afla cu cale a dispune si despre diua plecarii séu a Escelentiei Tale—care tare ne aru imbucurá—séu a Preasantiei Sale D. Episcopu Alexi cu ceilalti, c'a sa sciu a porni si pre ai nostri.“

Asiá dara astadi Escelenti'a Ta me osendesci pentru cele ce Congresulu din a. 1861 le au gasitu de bune si laudavere ! Astadi 'mi imputedi, ca eu nici candu n'amu facutu nici o initiativa in treburi nationale !

Astadi in replica'ti fatia cu harthiá mea adresa Escelentiei Tale din $\frac{4}{16}$ Noemvre 1860 cutedi a dice : ca la a. 1860 fora sa fi avutu vreo plenipotentia si misiune dela vreunu congresu, seau Comitetu nationalu - - - ai intreprinsu calatoriile cele

lungi si mistunea cea grea pre la Viena; de si in cuventarea'ti din Conferintiele nationali a. 1861 Ianuariu ai marturisitu contrariulu dicându: c'a natiunea prin unii zelosi liii sub presidiulu Escelentiei Sale D. Episcopu Andreiu Baronu de Siagun'a si prin deputatiunea dela Vien'a, a carei conducatoriu avuiu onóre de a fi eu, si a formulatu dreptele sale postulate etc!"—(vedi pag. 65. a protoc.)

Astadi Escelenti'a Ta ascrii tóte acelea numai ambitiunei, neinsetatei principalitati, venarii de lauda si gloria a n n melui meu, caroru subordinedi eu interesele nationali, condusu fiindu numai de launea si precumpanitóra politica a dilei, de si dupa de mai susu premisele adunarea nationale din aceiasi anu 1861 in siedintiá s'a I. a votatu multiu-mita la ambii Archipastori romani pentru ostenelele si pasii salutari, ce au facutu in caus'a nationale romana. (pag. 12. a Protoc.)

Catra finea lunei lui Maiu 1861 din nou amu aduvatu pre membrii comitetului permanentu alu natiunei, re'noitu in Congresulu din 1 Ianuariu 1861 si asistatu si de alti barbati inteligenti din jurulu Sibiului, cu cari amu tienutu siedinti'a regulata pre-langa purtarea de protocolu, in care se decisera iarasi trimiterea unei nóua deputatiuni la Vien'a, in persónele DDLoru Iacobu Bolog'a, Ilie Macelariu si Dr. Ratiu. Acestu decisu prelanga impartasirea protocolului l'amu comunicatu cu Escelenti'a Ta prin o deputatiune anumita cu acea rugare, c'a sa binevoesci si Escelenti'a Ta a comunicá pre acea parte a Comitetului, si pre alti barbati inteligenti, carii s'aru

aflá imprejurulu Escelentiei Tale, c'a prin conclusii formale sa ne dati consensulu Escelentiei Tale la actiunea initiata de mine. — Si numai dupa ce au urmatu si aceast'a, s'au pusu in lucrare acea deputatiune nationale. —

Si aceasta amicabile si colegiale prevenire Escelenti'a Ta o numesci astadi, ne solidaritate, vadi de prevalenti'a, afectiune de conducatoriu, poruncela autocratica, — si rola mascata a legitimistului si conservativului!

Pela inceputulu lunei lui Octomvre 1861 se tienura din nou Conferintie de comitetu, si astadata mai antaiu la Blasiu, apoi la Sibiiu, din care prin mutuá si armonică cointelegere si hotarira trimiterea atreia deputatiunei din anulu acela la Vien'a, si eu earasi Escelentiei Tale ti amu concesu onórea conducerei.

Si totusi Escelenti'a Ta astadi dici, c'à eu forma iniciativ'a mea nulasu pre altii sà faca ceva, c'à eu amureieptatu totu, ce s'au initiatu dela Blasiu si c'à eu nu cunoscualte capacitati si alte talente mai eminenti c'a ale mele!

Ba ce e mai multu Escelenti'a Ta, c'a sa elevedi si mai tare capacitatea si eminentele talente ale Escelentiei Tale, me invinuesci, ca eu provocatu fiindu de Escelenti'a Ta a merge si eu la Vien'a, candu erai Escelenti'a Ta acolo in deputatiune, cu tóte, ca eramu greu bolnavu, de nu puteamu merge, cu tóte ca aveai la mania imputernicirea si consensulu meu, cu tóte ca eu acasa continue tienendu

siedintie de comitetu vamu trimisu tóte putinciósele sucurse de spriginirea misiunei Escelentiei Tale, si cu tóte ca in mai multe renduri, si deosebi in adres'a mea din 15 Oct. 1861, ve amu asiguratú din nou, ca incuviintiezu tóte actiunile deputatiunei, din care adresa ai si facutu Escelenti'a Ta intrebuintiarea cuviinciósa,—totusi acum Escelenti'a Ta me suspicionezi, ca de aceea nu amu mersu la Vien'a, pentru ca eu nu asiu fi fostu de unu sentimentu cu deputatiunea, ci me vedeamu a fi mai securu cu cei maitari, carii conduceau politicá uniunei, continuitatea dreptulni istoricu si legile din a. 1848!—

Iér deaca si in conferint'a regnicolare din Belgradu la a. 1861 nu numai ti amulasatu iniciativá, dara o amu si spriginit'ó, apoi Escelenti'a Ta si aci pre „cele ce dice lumea rea, si sióptele ómeniloru despre nu sciuce pertractari secrete“—póte intre pocale la mas'a data de Episcopulu Hainald, la care Escelenti'a Ta ori din cultura, ori din prémare patriotismu nu ai luatú parte,—puni mai mare ponderasitate, decâtú pre cele, ce amu vorbitu in conferintiá publica, si pre votulu, ce mi l'amu datu acolo si se afla fixatu negru pe albu in protocolulu acelei conferintie; apoi eu trebue sa respingú dela mine astfelu de logica, caci amu luatú parte la mas'a Escelentiei Tale, unde in locu de imputari, ce mi le faci astadi, ai aratatu indestulirea cea mai mare cu votulu meu dela aceea conferintia. Vedi Escelentia céesa ce ai laudatu atunci, acum o defaimedi si eu desi ramánu, si amu remasu statornicu, si totusi pre

mine me faci nestatornicu, si pre sine Te faci statornicu!

Pentru mine vorbesce numai lumea cea rea, iara lumea cea buna o reservedi numai pentru Escelenti'a Ta.

In congresele nationali din a. 1861 si 1863. s' in conferintiele dietali, cu tóte, ca eramn atât c'a Archiereu, cât si c'a presiedinte Comitetului nationalu mai vechiu de cât Escelenti'a Ta, nici odata nu-ti amu denegatu onórea prioritatii c'a a unui Archiepiscopu si totusi astadi Escelenti'a Ta si aceasta curtuasia o ascrii numai poftei mele de prioritate, de prevalentia si de principialitate!

Iara deaca s'a intemplat, de amu comisu acelu pecatu, ca in adunarile nóstre séu in diete sa facu si eu vreo propunere—ca ori care altu alu nostru confrate—séu deaca amu fostu onoratu si eu vreodata cu conducerea vreunei deputatiuni, apoi Escelenti'a Ta te ai retrasu numai c'a sa-mi poti satura ambitiunea, ce amu afectat' o d'a me vedé de conducatoriu si anteiulu proiectatorin si propunatoriul! Si pentru aceasta mare bunatate a Escelentiei Tale, astadi 'ti pare reu si mi o arnnci in ochi—din neambitiositate!

Escelentia! ai bunatate a receti harthiati din ¹²/₂₄ Nov. 1862. Nr. pr. 970, unde 'mi rescii la harthia mea din ⁶/₁₈ Nov. 1862 Nr. pr. 535, cá Escelenti'a Ta te 'nvoesci cu propunerea mea pentru tienendulu congresu, si modalitatea propusa de mine in cointielegerea cu alti barbati nationali.—

Sà lasamu la o parte—dicu—si acestu peri-

odu de cinci ani, in care natiunea romana,—desi la
 initiativ'a mea cea ambitioasa si dictatorica,
 dara dupa unu planu binepregatitu a inceputu si in
 fratiasca armonia a continuatu o actiune plina de sporu
 si abundante de rezultate, sa lasamu, c'a si ace-
 ste tóte sa fia numai meritulu Escelentiei Tale,
 iara pentru mine sa remana numai si ó ptele,
 vestile si povestile cele vage ale lu-
 mei rele, si suspiciunile, ce le tragi E-
 scelenti'a Ta din acelea!

Sa nu mai molestamu acelu timpu ferice, in
 care Escelenti'a Ta, d'abia apucandu a vedé nati-
 unea inarticulata, fora de a mai asteptá d'a o vedé
 si in deplin'a posesiune a unui organismu—politico
 —nationale, ai si enunCIatu, c'a Archiereii sa ae
 lapede de conducere, c'a prin aceea sa o scapi de
 ambitiunea si dictatur'a mea, si ai lasatu, c'a orga-
 nulu Escelentiei Tale Gazetá Transilvaniei sa si
 propageze si sa esecuteze acestu pronunCIamentu.

Sa trecemu la timpulu necazuriloru, la fatali-
 tatile cele mai recente.

„Pentru ca la timpulu de nevoia
 se cunósce amiculu celu adeveratú
 si stato rnicu! Pentru c'a in focu se
 lam resce aurulu!“

Dupa intorsatur'a politiceii interne a imperiului
 dina 1865,—dupa schimbarea regimului,—dupa sista-
 rea constitutiunei imperiale,—dupa desolvarea die-
 tei sibiane,—dupa convocarea dietei din Clusiu, care
 tóte venira nevala un'a preste alt'a, si a caroru im-
 pedecare nu aternau nici dela ambitiunea séu dic-
 taturá mea, nici dela harnici'a Escelentiei Tale,—
 Maiestatea Sa c. r. apostolica s'au induratu prea-

gratosu a me chiamá la Vien'a, spre a audi insusi cuventulu, insasi voi'a Maiestatii Sale, si a me asigurá din nou despre grati'a imperateasca pentru natiunea nóstra romana chiaru si sub nóuá forma politica, ce a trebuitu sa iea trebile de regimu, pentru mai grabnic'a complanare a referintieloru interne ce au devenitu urgente fatia cu relatiunile din afara ale imperiului.—

Escelenti'a Ta fiindu pe atunci la baile minereale din Valcele, dupa cumu amu observatu din Gazet'a Transilvaniei organulu Escelentiei Tale, te ai aflatu ofensatu fórte, caci mi s'a datu acea antea-tate,—acea onóre.

C'a sa iai revangiu asupr'a mea,—in iritatá Ti rivalitate,—nu numai organulu Escelentiei Tale Gazet'a Transilvaniei m'a insinuatú mai antaiu, ca eu dela Vien'a sum terorisatu, dara mai tardju si acéea, ca m'amu insinuatú in gratiá ómeniloru noi dela regimu,—eara Escelenti'a Ta intorcândute dela Valcele catra casa, n'ai vrutu sa audi vocea timpului, c'a sà te intorci pela Sibiiu spre o cointielegere colegiale, dupa cum amu facutu eu la a. 1861, candu intorcanduma catra casa dela Clusiu amu calatoritu pona la Escelenti'a Ta la Blasiu spre a me intielege si intari in bun'a intielegere nationale si confesionale, ci fora d'a te fi pusú mai nainte in cointielegere cu credinciosulu Escelentiei Tale colega, din propria autoritate ai vrutu sà conchiemi congressu nationale pe 20 Octobre 1865. si cu adresá din 22. Septemvre 1865 m'ai provocatu d'a trimite la acelu congressu si pre credinciosii de confesiunea mea, cu aceea espresa observatiune, **c a n u a v e m u t r e b u i n t i a d ' a c e r e l a**

a c e e a c o n c e s i u n e a m a i i n a l t a .

Escelentia! cu tóta ambițiunea si dictaturá, ce o ascrii c'a isvorulu slabiciuniloru mele, nu asia amu procesu eu, candu amu luatú iniciativá actiuniloru dela a. 1860-1 si 1862-3.

Eu atunci—dupa cum ai vediutu—amu tienutu siedintie formale cu membrii comitetului permanente (13 cu tóte—vedi act. Congr. a. 1863) si cu alti barbati inteligenti din prejurulu meu, si asupra concluseru amu purtatu protocolu formale. Conclusele aceste Ti le amu impartasitu, nu in forma decretatóre si octroata, cum ai facutu Escelenti'a Ta la 22 Septemvre 1865. ci Ti amu impartasitu protocolulu concluseru prin deputatiune formale, care nu sà ve intimizeze iniciativá nostra, ci sa ve informeze mai d'aprópe despre motivele aceleia spre conaprobare, séu sà primeasca din fontan'a nemedilocita argumentele mai tari, la casu de refusare.—

Cu iniciativá nóstra d'atuncea nu amu propusu ultimatu pentru convocarea unui Congresu fora de concesiunea mai inalta, ci amu fostu de acea parere, ca congresulu séu conferintiá nationale nu se póte tienea fora incuviintiarea preainalta, caci la tóte conferintiele, care amu avutu, amu fostu cerutu mai d'an-teiu incuviintiarea preainalta.

Asiá dara cu tóte, ca circumstarile de atuncea erau mai putinu nefavoritóre pentru intreprinderile nóstre, totusi au fostu de lipsa, precugetare, tactu si matura deliberare, apoi concordia deplina pentru esoperarea si tienerea unui Congresu nationale.

Cu cât mai mare trebuia sa fia prudentiá, circumspectiunea si solidaritatea nóstra d'a renoi a-semeni intreprinderi intru'unu timpu, (tómna a. 1865)

candu regimulu erá pre man'a unoru astfelu de barbati, carii aveau esperinti'a de congresele nóstre si le caracterisara si le condamnara de isvorulu pedeceloru pentru impaciuirea trebiloru ungare puse toc-má atunci in próspetu la tapetu (vedi Sieb. u die oest. Reg. in den letzten vier Jahren Leipzig 1865)

Ai crediutu Escelentiá Ta cu tóta seriositatea, ca acei barbati ai regimului, de carii erá incungiu-rata tronulu, voru inaugura inceperea activitatii loro cu concederea séu cu ignorarea tienerii fora consensu mai inaltu a unui congresu nationale in Ardealu, care sa se dechiare in contrá actiunei regimului?—Atát'a credulitate nu potu presupune dela intieptiunea politica a Escelentiei Tale!—

Apoi in zadaru faci Escelenti'a Ta apelu la inarticularea natiunei romane si la analogia Universitatii sasesci, cá sa justifici convocarea congresului fora concesiune mai inalta. Deaca prelanga inarticularea natiunei romane amu fi apucatu si o lege speciale sanctionata despre tienerea astorfeliu de congrese, de câte ori avem de lipsa, si Escelentiá Ta ai fi presiedinte alu universitatii romaniloru, ai fi fostu in dreptu de a'lu convocà din propriá autoritate. Dar asiá, v a n a s i n e v i r i b u s i r a l

Candu dupa versarea repentina a unoru nori grei se umflá gárlá cu unu povoiu, ce rupe si smulge cu sine tóte, ce i sta inainte, atunci omulu intieptu ascepta putienu la o margine, pona se mai alina macar prim'a vehementia a torentului, seau deaca a apucatu de afi rapitu de acestá, apoi nu se incérca d'a'lu opri cu bratiile dreptu opuse, pentru ca asia cufundarea si prapadirea lui e neincungurabile, ci lasanduse ductului generale, reserveaza

puterile de a remanea inotandu d'asupra apei, si d'a rem'a (rudern) cu manile abatënduse cu incetulu ca- tra acea ripa, ce i se pare mai acomodata pentru scapare.

Deaca Escelenti'a Ta in locu de precipitarea nerabdatóre, cu care ai vrutu sa puni in lucrare con- gresulu, prin care ai creditu, ca vei scapá natiu- nea din torentele politicu de atuncea, ai fi fostu mai cu sange rece, si ai fi initiatu nu o reclama de po- pularite, o salba scliciciósá, de a carui efectu reale nici Escelenti'a Ta nu ai fostu convinsu, ci unu pro- iectu intr'adevaru practicaveru, atunci eu nu numai 'ti aplaudamu si te sprigineamu cá in tómn'a a. 1861, dara bu c u r o s u ' t i d a m u t ó t a l a u d á si gloria celui de anteiu proiepta- toriu si propunatoriu. Insa Escelentiá Ta urmarile nefavoritóre nu pentru caus'a nationale, ci pentru propria'ti persóna mie mi le imputedi a- stadi, dicandumi, cá eu nu tienu solidaritate in caus'a nationale, va sà dica: de ce nu m'amu fa- cutu si eu partasiu de imputaciunile, care Escelen- ti'a Ta le ai seceratu dela Regimu pentru acea lu- crare pripita. Eu deaca la vreunu casu speciale nu tienuiu solidaritate cu parerile Escelentiei Tale, in- ca prin aceea n'amu vatamatu si solidaritatea cau- sei nationale, ci din contra o amu sustienutu si o sustienu, caci acea parere a Escelentiei Tale este fórté reu socotita, prin care caus'a personale a Es- celentiei Tale o identificedi cu caus'a nationale, ceea ce se vede si de acolo, ca Escelenti'a Ta pentru purtareati individuale, dar nu pentru causa generale nationale, ai capetatu dela Regimu acele infruntari din tómn'a a. 1865. si 1866. Si acum inaintea pu-

blicului vréi sa Te justifici, ca eu Ti amu stricatu treab'a prin denuntiari. Oare nu seamana imputarea aceasta cu cea din fabul'a lui Esopu?

Deaca Escelentiá Ta, care te laudi, c'á ai tratatu cu mine c'a cu unu ourisú, nu mai c'a sà tieni concordia între noi, atunci la întórcerea Escelentiei Tale dela Valcele (1865) ai fi luatú drumulu obicinuitu, si te ai fi abatutu pre la mine—pentru c'á astfelu de mica osteneala era démna de importanti'a causei nationale—si deaca cu acea buna ocasiune ai fi conferitu cu mine fatia, si mai fi consultatu despre situatiunea dilei si despre pasii, ce ar fi a se întreprinde in caus'a nationale: atunci cu tóte c'á—cum dici—„voi á Monarchulu i apriatu a fara de Monarchulu si Ddieu altulu nu póte nimeni ea sà oscie,” totu ai fi pututu primi dela mine o informare despre cele ce amu esperiatu in Vien'a—precum amu faculu catra unu barbatu alesu nationalu din Vien'a—de unde tocmai me întorsesemu si deliberandu intr'o directiune si altá ne amu fi convinsu unulu pre altulu despre prospectula posibilitatii ori imposibilitatii, despre oportunitatea séu inoportunitatea d'a tienea unu congressu nationale cu—séu fora de consensulu mai inaltu, si la casulu din urma a cercá la alte medilóce mai practicavere, mai intiepte si mai acomodate grelei situatiuni, precum aru fi fostu convocarea linistita a comitetulu nationale, si purcederea ulterióra din conclusulu acestuia etc.—dara fiindca dici—ca din cause binecuvéntate nu ai pututu sà te abati pre la mine,—déca Escelentiá Ta dela Blasiu prin scrisórea din 22 Septemvre 1865 nu mi ai fi

propusu unu ultimatu de congresu, cu astfeliu de condituni, cari ale implini indata er'a cu absoluta neputintia, ci ai fi apucatu calea cea probata si observata pre la a. 1860-1, si deaca organulu Esce-
 lentiei Tale Gazet'a Transilvaniei nu aru fi deba-
 catu tocmai pre atuncia, cà unu congresu séu o con-
 ferintia convocanda prin Archierei fiindu octroiata,
 aru fi urgisita, atuncea nu aru fi fostu imposibile;
 apoi in fine deaca Esceleti'a Ta nu te ai fi dechia-
 ratu de atâtea ori, ca numai eunosci esistinti'a co-
 comitetului permanentu alu natiunei, pe a carui basa
 puteamu ursi o pertractare a causei nationale fora
 alarmarea lunei, si fora provocarea elementelor
 impedecatóre: atunci caus'a nationale nu s'aru fi in-
 fatisiatu c'a unu obiectu de neintielegere intre noi,
 ci aru fi luat u directiune, care ducea la unu re-
 sultatu mai siguru, mai salutare.—

Sub impresiunea acelor u impregiurari fatali, di-
 ficultate si mai tare prin precipitarea Esce-
 lentiei Tale, ce respnsu puteamu sa 'ti trimitu prin scrisórea mea
 din 23 Septemyre 1865? decât a plange potu, dara
 a 'ti ajutá nu, si ca sà fiu cu priveghiere, c'a o-
 nórea natiunei, si caus'a cea dreapta a ei purtata
 pona aci cu atátá pietate sa nu se compromita in
 nici unu chipu séu celu putinu nu cu vina Archie-
 reiloru!—

Acestu respnsu alu meu erá o indigitatiune
 destulu de chiara, ca determinatiunile Esce-
 lentiei Tale in form'a propusa, nefiindu permisibile si nereali-
 savere, nu le pot u acceptá, si ca de aceea noi tre-
 bue sa studiamu si sa ne ingrigimu de alte medi-
 lóce, cari sa fia apte d'a ajutá intr'adeveru caus'a
 iara nu d'a o compromite. Inse Escelesia Ta ai la-

satu provocarea catra mine si prin aceea totu planulu intentionatu, sa ti se publice in Nr 75 alu Concordiei.—

Din aceasta Inaltulu presidiu guberniale cu decretulu seu Nr. 799 indreptatu atât catra Escelentia Ta, câtu si catra mine (sositu in Sibiiu in 7 Octobree 1865, si care incepe asia: Die Numer 75 des Journals „Concordia“ enthält den Abdruck eines von dem Herrn Erzbischof Conte Sterca-Siulutiu an Eure Excellenz gerichteten Schreibens, nach welchem etc.) a luatu oca siune d'a trage nu numai pe Escelent'a Ta, dara si pe mine la responsaveritate pentru convocarea unui congressu nationale fora altissimá in-voire.

Provocati fiindu dara si eu si Escelenti'a Ta de a responde (nu de a denuncia), ce puteamu să respundu si eu, decâtu ce amu respunsu si Escelentiei Tale, ca unu Congressu convocatu de ambii Mitropolitii fora consensulu prea'naltu nu e consultu (nicht rätlich).

Ce ai respunsu Escelenti'a Ta, nu sciu, pentru ca eu nu amu obiceiulu d'a iscodi dupa astfelu de „documente indisputabile“ nici de a face „secrete“ din ele.

Si totusi din aceasta naturale stare si decurgere a lucrului Escelentia Ta cutezi a deduce, ca numai eu Te amu impededatu la realisarea congressulu—„bama mai multu, pe cali ascunse, ce au venitu la iveala, amu lucratu in contrá concederei Congressulu c'a a unei adunari periculose (unrätlich),—pentru ca in loculu congresseloru, conferintieloru si a una-

nimeicointielegerisami substituezu voia si insetat'a-mi dictatura.

Esclentia! Unu omu cu cugetu curatu nu pôte prespune nici la altulu cugete necorecte, si déca totusi prespune, si tradéza numai necorectitatea cugeteloru sele.—

Binevoiesce asiá dara a dà la lumina cu dovedi, care sà nu aiba lipsa de spriginulu suspiciuniloru, tôte acele caliascunse, si a publicá acele documente indisputabile, prin care amu impededatu infiintiarea Congresului proiectatu de Esclenti'a Ta, séu prin care l'am denunciatu de periculosu (unrathsam)! Binevoiesce a ne aratá negru pe albu, ori cu marturia, unde si candu amu disu eu, „c'a Esclenti'a Tanu ai aveanici unu dreptu in numele libanului natiuniacere Congresu nationale, de órece Esclenti'a Tanu mai acea parte a natiunei romane reprezentezi, care a setiene de confesiunea greco-catolica, eara nu intreagá natiune, la a carei jumătate, cese tiene de confesiunea greco-orientale, eu asiufi reprezentantele, si asiá asiufi taiatu dreptulu nationale indóue parti confesionale, c'a sà nu 'si póta cu puteri unite apera drepturile amenintiate.—

Dovedesce, unde ai aflatu vorbele acestea, cele scoti din inima'ti si mi le puni mie in gura? „pentruca numai asia va puté publiculusanu 'si forméze o opiniune

gresita despre caúsă această natională, —ci sa judece dreptu despre lucrările si asertele atât ale mele, cât si ale Escelei'ntiei Tale.

Déca Escelei'tia Ta, cum marturisesci aci, numai pentru aceea, ca Te ai temutu de ambi'tiósă mea dictatura, ai creditu, ca esti indreptatitu a te face singuru autocratu nationale, c'a sa poti apera caúsă nationale cu puteri unite, apoi cu Dumnedieu, postimu, tiene o suta de Congrese nationali, eu nu Te oprescu! Eu amu disu numai atâtá, ca nu potu participá la unu lucru nepracticaveru. Astá nu insemnéza, ca deaca altuiá i se pare practicú, 'lu oprescu.

Dara, cá sà vedemu si aceea, ca in ce tipu amu vrutu eu sa 'mi substituiú voiá si neinsetat'a dictaturá mea Congreseloru si Conferinti'eloru nationale, sà trecemu mai departe cu decurgerea trebiloru.

Dupace congresulu initiatu de Escelei'tia Ta—ori din caus'a torentului politicu d'atuncea—dupa cum credu eu—ori din neinsetata ambi'tiune si dictatura a mea, cum credi Escelei'tia Ta,—nu s'au pututu realisá, si dupa ce, apropianduse deschiderea dietei convocate la Clusiu se mai incinsera dispute intre „o r g a n e l e n ó s t r e“ „Gazeta Transilvaniei“ si „Telegrafulu Romanu“ pentru cea dintaiú indemná aci la total'a passivitate, aci la participare de alegeri, cestalaltu la purcedere activa, in fine in ajunulu acelei diete, cu putina esceptiune, mai toti aceea, cari amu fostu si in diet'a din Sibiiu, ne intalniramu -la Clusiu.

Dupa o desbatere seriósă tienuta in mai multe

conferinție națională, cari nu erau mai puțin decât unu congresu național, și încă congresu național neotroiatu de Mitropoliti, și de aceea neurgisitu, ne uniramu cu totii la unu concludu, facuram și intrantiram pe masă dietei—său mai bine dicandu a acelei adunantie regnicolarie, pre carea nici Ungurii, nici Sasii și nice Romanii, vedi bine fiecare din punctulu seu de vedere, nu o recunoscuro de legale, și pentru aceea nu putea fi prejudicioasă intrarei noastre,—acelu protestu național, prin care aperiandune terenulu castigatu la Sibiiu, ceruram convocarea unei diete pe basă legei de alegere [dela Sibiiu, adeva: pretinseram aceea, ce amu fi cerutu și in congresu național intentionatu de Escelenti'a Ta, deca acela aru fi fostu posibilu.

Pentru aceasta acțiune pe cât armonică și solidară, pe atâtă și potrivită acceptării publice a națiunii, aceasta ne aplauda și ne trimise adrese de multumire și încredere din toate partile.

Atunci și Escelenti'a Ta erai preamultumitu cu rezultatulu acțiunii aceleia, și numai astăzi 'Ti vine aminte, ca numai Escelentia Ta ai mersu acolo cu cugete curate, eara eu amu mersu acolo cu intențiune necorectă, și ca prin acțiunea aceea eu numai v'amu incurcatu in uniunea său fusiunea Ardealului cu Ungari'a.

Acestă Escelenti'a Ta acum o deduci de acolo, ca din „vestea vagă,” din povești și siópte secrete despre apromisiuni făcute magnatiloru din Clusiu în favórea uniunii, Escelentia Ta ai castigatu spiritulu omniscientiei, care petrunde pona în adânculu rerunchiloru și pona

în fundul inimii. La inițiativ'a mea din conferințele naționale din Clusiu pentru facerea acelui protestu, — la subscrierile noastre, cu care am sigilat solidaritatea noastră, — la cuvântările mele din acea asă numita dieta, cu care am predat acelu ațtu naționale și pentru care deputatul Dozsa cerea acțiune fiscală în contra mea, — la toate acelea spiritul omnisciente alu Escelentiei Tale n'are d'a reflectá, ci se multimesce cu si ó p t e, cu v e s t i și p o v e s t i v a g e. —

O Escelentia! Deca Escelenti'a Ta esti numai asiá de dreptu, dupa cum esti omnisciente, și numai asi'a de omnisciente, pe cât esti de dreptu fatia cu mine, apoi nu me miru nici de minunatele consecințe, ce le tragi din acele admirabile calitati.

Dara cu totu dreptulu me miru, și aceasta mirare nu o potu exprime, ca Escelenti'a Ta Te gerezi nu numai de omniscientele, dara și de constantele și consecințele conducătoriu alu națiunii, și nu Te schimbi c'a pecatosulu de mine, care nu amu remasut și dupa ami adicelude diminétia, și în ce ealalta diminétia celude sérá de mainainte, totusi astadi 'Ti denegi subscrierea Escelentiei Tale pusá lângá numele meu și alu celoralți 28 confrati ai nostri în acelu actiu naționale, séu celu putien u 'Ti pare reu, de ce ai facutu. —

Apoi nai v'a acea asertiune a Escelentiei Tale, ca numai silitu de mine ai mersu la Clusiu, — numai silitu de ambițiunea mea ai subscrisu votulu naționale, și numai silitu de dictatur'a mea ai intratu în diet'a feudale din Clusiu! — pune capacu la toate miraculositatile din lume!

Sa scii Escelentia! ca déca eu pentru a mea nestatornicia amu perdututótá increderea dela adevératii fiii a natiune i,—apoi Escelenti'a Ta pentru statornici'a Escelentiei Tale o ai castigatu in superlativulu gradu!

Aceasta statornicia a Escelentiei Tale impreuna si cu parerea de reu, ca ai facutu cauza comuna cu mine, se vede, ca au incuragiatu si pre organulu Escelentiei Tale, pre Gazetá Transilvaniei—nu numai c'a intr'unu ciclu de articuli si corespundintie sa atace pona si agendele curatu bisericesci ale mele, precum d. e: suprâinspectiunea mea scolara, gimnasiulu nostru gr. or. din Brasiovu, tipografi'a diecesana, dotarea preotiloru s. a. vedi bine pentru ca Escelenti'a Ta c'a capu nationale—dupa asertele Escelentiei Tale, nu reprezentezi numai partea gr. catolica, ci ai dreptu a dispune preste totu, cá natiunea sã nuse taie indóue corpuri confesionale, ci numai Blasiulu, care le au fostu, este si va fi tot déun'a asilulu nationale, pentru tot déun'a se ocupe primulu locu in increderea si opiniunea publica cea buna a natiune i,—dara dupa ce numitulu organu alu Escelentiei, Gaz. Tran., incependu dela Nr. 1. pona la 12. a anului 1866, apucase se strige „Osann'a celoru ispravite de noi in Clusia“ si sa indemne din tóte puterile spre participare la alegerile pentru diet'a din Pest'a,—mai tardiu Gaz. Trans. 'si scóse din nou stindardulu totalei pasivitatii, încátu aceasta oscilatiune si statornicia a organulu Escelentiei Tale nimerí pre natiune tocmai

În mijlocul operațiunilor de alegere și produse acea nedeterminațiune a deputaților alesi, cari i facă pre unii a merge la Pesta, și pre alții a rămâne acasă, că așa să nu pōta face acțiune solidaria nici acasă nici la Pesta, ci să dea pace Ungurilor să facă din cestiunea uniunii unu faptu necontestatu.

Déca după concepțiunea Escelenției Tale cu unu ajutoru națiunii să se suie iară calare pe sieu'a terenului dela Sibiiu, apoi să me credi, că Escelenți'a Ta și organulu Escelenției Tale i a préajutatu încât a datu preste siea dincolo, tocm'a în sianțiulu uniunii.

Escelenți'a Ta și organulu Escelenției Tale îngroz'a cea mare de uniune, vati temutu, că—déca deputații romani alesi pentru Pesta se voru într'uni acolo, că să dea unu asemenea protestu séu votu pentru autonomi'a Ardealului și la dietă Ungariei, precum au datu și la Clusiu, singuru prin intrarea lor acolo voru prepadi autonomi'a țierei și drepturile romane, neaducandu 'Ti aminte, că chiaru după alegațiunile nōstre din diet'a Sibiana, făcuta cu respectu la neintrarea deputaților unguri, intrarea s'au începutu tocm'a dela participarea la alegeri, animate chiaru de organulu Escelenției Tale, cu acea deosebire înse, că prin rescriptulu convocatoriu din 25. Decemvre 1865 nōue ni s'au rezervatu apriatu dreptulu, c'a prin mergerea la dietă de încoronare din Pesta—ad hoc—spre apararea intereselor ardeleni—legile fundamentali ale acestei țieri, va se dica, autonomi'a Ardealului, să nuse altereze de locu.

Escelenți'a Ta și organulu Escelenției Tale ati

ignoratu si aceea, ca de si rescriptulu din 25 Dec. 1865 pentru aপরera intereseloru nóstre ne chia-
ma inaintea unui foru—ce dreptu—necompetinte ,
totusi dupa ce reprezentantii celorlalte natiuni ar-
delene s'au dusu—duca de infatisiare acolo si de-
putatii nostrii— multi putini— trebuiau sa se pre-
senteze si sa dea la protocolulu acelu foru macar
dechiariatiunea de esceptiune [contr'a necompetintei
forului si in contr'a formeloru, cu cari ni au trasu
in lite,—déca nu vreamu , c'a din absentia si ta-
cerea nóstra sa fimu contumaciati in favórea de-
chiariatiuniloru , ce le voru d'a ceilalti consorti de
lite. Prin darea dechiariatiunei de incompetintia foru-
lui, inaintea forului incompetinte , nu insemneaza a
recunósce competintia acestuia, cara prin nedare o
recunosci, dupa axiom'a: qui tacet , consentire vi-
detur.

Escelenti'a Ta si organulu Escelentiei Tale in
pertinacitatea pasivitatii n'a mai vrutu sa scie nici
de acea circumspectiune , ca o purtare solidaria a
deputatiloru nostri fatia cu dietá din Pest'a va avé
mai multu efectu pentru aপরera drepturiloru nóstre,
decát trista loru rola, ce o pórtá acum impartiti in
purcedere, si ca purcederea loru armonica la locul
luptei nu eschidea putintia, c'a si natiunea acasa pe
calea legala a comitetului seau si prin deputatiuni
esite din missiunea acestuia, c'a efluculu intregii
universitati nationali, sa actioneze la Maiestate pen-
tru aপরera drepturiloru nationali pe terenu arde-
leanu. †

Escelenti'a Ta si organulu Escelentiei Tale,—
neconsiderandu tóte aceste, intr'adeveru ne ati incur-
catu in fusiunea si confusiunea Ardélului cu Unga-

ri'a, pentru care, pelânga meritulu s t a t o r n i c i e i si harnicieii, ce ai manifestatu, de candu ai luatú tóta conducerea nationala singuru asuprá Escelentiei Tale, bucurosu 'Ti lasamu si glori'a responsaveritatii, cu atată mai tare, cu eátu Escelentiei Tale 'Ti se ascriu cu totu dreptulu si bravurile, ce au urmatu dupa intielegerea avuta in conferintiá confidentiala din Albá-Iuli'a.

Deci sa vedemu si decursulu si urmarile acestei contielegeri,—pre care Escelenti'a Ta numai in satira o numesci acéea, ce intr'adeveru a fostu: adeca unánima.

Deaca vomu luà chiaru acele rapórté, cari desi mai multu in favórea Escelentiei Tale decáiu a mea, a posteriori, s'au publicatu prin organele Escelentiei Tale si deaca desi Gaz. Trans., organulu Escelentiei Tale in Nr. 5. din a. 1867 prin omulu intimu alu Escelentiei Tale, Dr. Bobu, descoperirile mele le traverséza si le falsifica inaintea publiculu cu o indiscretiune rusticana, ce manifestéza o nematuritate politica impreunata cu o tendentiositate malitiósa si nemai audita in anelele discussiunilor confidentiale a barbatiloru, ce pretindu competinti'a de a trata despre cause publico-politice, —vomu combiná tóte acele rapórté —cu insasi citatele Escelentiei Tale, ce mi le puni in gura, apoi celu putinu atată totu ese din acelea;

Ca eu—dupa ce intr'unu preludiu m'amu varieratu asuprá purtarii unoru ómeni, cari intr'unu timpu grave c'a acesta, mai ingreuneaza positiunea nóstra si cu insinuari calumnióse si deonestari personale prin jurnale,—apoi amu trecutu la discussiunea dilei, la constelatiunea politica cea nefavoritóre

a romanilor, si la grelele impregiurari, cu cari avem de a ne luptá, consolandune cu acéea, ca si aceste voru trece si se voru schimbá, si de acéea noi ori si cum sa ne facemu datori'a chiamarii nóstre de a aপরá natiunea prin tóte putintiósele midilóce;—

Ca eu in urmá acestui preliudiu amu propusu tramiterea unui agente la Vien'a in cauza nationala ;

Ca Escelenti'a Sa Dlu Popu a propusu mergea ambiloru Mitropoliti la Vien'a ;

Ca eu retragându'mi motiunea pentru agente , m'amu acomodatu propunerii Escelentiei Sale Dlui Popu ;

Ca la acestea Escelenti'a Ta ai deprecatu primirea missiunei, escusandu-Te cu batrânetiele si sdruncinat'a-Ti sanatate ;

Ca eu amu primitu missiunea remasa acum'a numai asuprá mea, adaugându, ca nice nu e de lipsa, a merge deodata ambii Mitropoliti, ci ori eu ori Escelentiá Ta ;

Ca eu v'amu si rugatu a gati unu memorandu, pre care aprobandulu si eu, sa 'lu subscriemu ambii c'a capi ai Congreseloru si Comitetului nationalu, si sa mi se predea spre a'lu duce la Viená ;

Ca Escelenti'a Ta ai facutu numai atáta observare , ca noi nu ne putemu subscrie c'a presiedinti ai Comitetului nationalu, din cauza, ca—dupa cum Te ai fostu exprimat mai de multe ori—si acum, esti de parere, ca Comitetulu nationalu a incetatu cu 'narticularea natiunei romane, care parere a Escelentiei Tale insa, fu combatuta de conterintia ;

Ca repetiendu eu, ca me voiu duce cu memorandumulu, subscrisu de noi ambii Mitropolitii, la Imperatulu, Conferinti'a nu numai s'au acomodatu a-cestui resultatu finale, dara nici nu s'au mai facutu alta ulterióra observatiune;

Ca ne amu despartitu cu acéea, ca ne vomu mai intalni la prandiu, unde noi in cea mai buna amicitia amu mai discutatut de aceasta misiune, c'a de unu ce dejá determinatu.—

Dupa aceasta decurgere a intielegerei nóstre dela Alb'a-Iuli'a 'mi iau voia a Te intrebà, Escelentia, de unde vine acéea, ca Escelenti'a Ta dai acum a-cestei conferintie cu totulu alta colóre?

Pentru ce desaprobarea mea relativa numai la insultele jurnalistiche, Escelenti'a Ta acum o identifi-ci cu discusiunea obiectului cointielegerei nóstre?

Candu amu disu eu acolo cu tonu dictatoricu, c a m e m o r a n d u l u s a m e m u l t i a m e a s c a **numai pre mine**, nu singuru pe natiune?

Cum amu pututu dice cu tonu interitatu si silnicu „C a n u v r e a u s a m e r g u i n s o t i e t a t e c u c o l e g ' a m e u d e p o n a a c u m S i u l u t i u ;”—candu Escelenti'á Ta de repelite ori deprecasesi de a merge séu cu, séu fora mine la Vien'a?

Este acéea temere de o onesta controloria—candu amu lasatu compunerea memorandumulu in dispositiunea Escelentiei Tale;—candu am hotaritu sà lu subscriemu amendoi;—candu amu propusu alternativu, ca ori eu ori Escelenti'á Ta sa lu ducemu la Viená;—candu—déca nu credi in onestatea, ci numai in ambitiunea mea—acéstá inca 'Ti póte fi destula garantia, ca eu—priimindu misiunea voiu lu-

crá asiá, cá resultatulu sà multiumeasca natiunea si sà 'mi aduca „gloria numelui“?—

Si deca Escelenti'a Ta dici, ca imbiérea mea de a merge si fora Escelenti'a Ta la Vien'a,—e o vatomare pentru Escelenti'a Ta, Te intrebu: ca pentru mine, care de 20 de ani mi amu implinitu cu acuratetia si cu resultatu bunu ori ce misiune nationale, nu e vatomare, ca vréi sa mi puni acuma o controlania onesta? Sumu eu neonestu? Ti amu pusu eu vreo controlaria, candu ai mersu in vreo misiune nationale? Si in Alb'a-Iuli'a, candu Te amu imbieatu a merge singuru Escelenti'a Ta la Vien'a, indoitum'amu de onestatea Escelentiei Tale, c'a sa 'Ti punu vreo controloria?

Escelentiá Ta Te ai dechiaratu, ca nu mergi la Vien'a—nici cu mine, nici fora de mine!

Pre mine singuru nu m'ai lasatu!

Acum deci, ca deca asiá si mersu eu, ai fi venitu si Escelentiá Ta cu mine! Séu cu alte cuvinte: cá deputatu nu mergi, dar cá controloru mie ai fi mersu!—

Ce vorbe suntu acéstea? Cum se potrivescu unele cu alte? Ce sà sciu eu scóte din ele?—Nu allá decât, ce ai disu insu'ti Escelenti'a Ta:—ca pentru cei ce n'au cugetu de a face ceva, o argumentare, unu refugiu, unu apelu la de acestea, preafiresce e unu pretestu bunu, de a ascunde alte intentiuni, cu care omulu nu póte esí la lumina.“

Déca Escolenti'a Ta denegi cointielegerea unanime si faptele nóstre dela Clusiu, scrise negru pe albu si subscrise de tóta conferinti'a nationale de a-

colo, si vrei sa retirezi dela ele, pentru ca din cele petrecute mai tardiu Ti s'aru parea mai oportunu asiá,—apoi nu me mai miru, ca totu din acele indemnuri denegi acum si unanim'a cointielegere avuta la Albaá-Iulia! !—

Dara sà punemu si casulu acela, ce vrei sa 'lu substitui, ca acolo n'a fostu intielegere deplina;—ca mie nu mi s'a datu definitivu missiunea la Viená;—ci ca ati aflatu mai tardiu si in absentia mea mai conveniente d'a purcede altmintrea;—Te 'ntrebu: ca impartasitu—miai Escelenti'a Ta astfelu de conclusu? Cerut'ai de timpuriu si parerea si coinvoirea Sibiului? Cercat'ai d'a face si pre „c o l e g 'a“ pre sociulu Escelentiei Tale participe la nouá actiune—mai nainte de a o pune in lucrare?—

Ba nu!—

Ci intre o plóia de suspiciunari si o grindine de calumnii asuprá mea, ce curgeau si curgu in organulu Escelentiei Tale, apoi cu dreptulu, de singuru stapanitoriu alu natiunei, ai alesu de deputati nationali pre D.D. Baritiu si Ratiu, fora a me participá si pre mine c'a alegatoriu la alegerea loru. Si cá la timpulul seu sa 'mi poti impune octroarea aaceastá cá unu ce complinitu, ati pusu in lucrare culegerea de subscriptiuni la plenipotentiele de misiunea aceluor barbatu, nu dela Comitétulu permanentu, care e eflucsulu totalitatii nationale, ci dela particulari cum au datu noroculu séu auctoritatea.

Ati lasatu, cá cei doi deputati plenipotentiatu sà se intalnéscu la Sibiu, spre asi incepe actiunea loru, fora cá ei sà me fie cercetatu si pre mine.

Ati cerutu licentia dela Guberniu pentru mergerea la Vien'a, fora de a me consulta si pre mine.

Si in fine, c'a să dati si oare care forma acestei scisiuni, ati octroatu si Comitetulu conductoriu in Blasiu, care să usurpeze dreptulu Comitetului permanentu alu natiunei.—

Tóte acestea le ati facutu, Escelentia, fora scirea; ba chiaru in contra si in dosulu colégei Escelentiei Tale Siaguná!

„Frumosú, Escelentia! Multiamescu, credinciosule colega! care dicit, că a tractatu cu mine că cu unu ourosiu, numai c'a să sustieni concordia intrenoi!—

Frumósa Concordia!

Frumósa tractare cu mine c'a cu unu ourosiu!

Ai cercatu a pune oulu in camara, c'a sa nu umble nimenea cu elu! Apoi ai cercatu a'lu impestritiá prin condeiulu organului Escelentiei Tale cu totu feliulu de figure si alegorii frumóse, si anume: Cum oulu Escelentiei Tale au intratu in dietá feudale din Clusiu si Te a trasu si pre Escelenti'a Ta acolo;—cum a mersu la dietá din Pestá, nu cá Mitropolitu alu Ungariei, ci alu Ardealului; cum a luatú treidieci de mii dela unu ministru unghurescu, cum a trecutú dintr'unu castru intr'altulu; ba si aceéa, ca cum s'a lapedatu de limba; cum Te au impededatu să scoti congresulu nationalu din buzunariu; si cum nu Te a denunciatu etc.

Apoi asiá impestritiatu ati cercatu sa 'lu rósiti si sa lu presentati rosiiu inaintea natiunei!

Acestea tóte au fostu totu pregatiri strategice din bunu timpú si bineprecegetate si puse in lucrare, c'a sa 'Ti realizezi idea casarei Comitetului perma-

mentu alu natiunei, si c'a delaturandulu pre acest'a din cale, sa 'Ti delaturezi si pre coleg'a Ti rivalu si sa iai singuru conducerea, va se dica : dictatur'a nationale.

Recunoscu genuitatea juramântului meu , care amu depusu in conferintiele nationali din Clusiu 1865 in audiulu celoru ce au fostu de fatia , c'a adeca : asiá sa'mi ajute Ddiu , precum voiú fi credintiosu causei nationale; dar Escelentiá Ta de ce nu dici in replica'ti si motivulu acestui juramentu ; acum sa 'ti lu spunu eu : dupa ce Escelentiá Ta Te ai convinsu in acele conferintie , ca convictiunile mele si ale altoru barbati suntu mai presusu de convictiunile, cu care ai venitu Escelentiá Ta la Clusiu, atunci in fati'a intregi.adunari ai marturisu, ca nu esti de conducatoriu , si ca primesci convictiunile mele si motiunea mea, cu care sa iesimu inaintea dietei, rugandume, c'a sa pazescu, c'a nu cumva sa fia reu; atunci eu spre odichn'a Escelentiei Tale amu disu; asiá sa 'mi ajute Ddiu, precum voiú fi credintiosu causei nationale; si acést'a o voiú dice pona la mórte; dar Escelenti'a Ta, caci esti statornicu, barbatu de vorba , acum Te puni de conducatoriu , si deaca 'Ti iese reu conducerea , atunci me invinuesei pre mine , c'a si cum eu asiú fi fostu conducatoriu.

Conferintiele nationali, primirea unanima a motiunei mele pentru actiunea nóstra la Dieta 1865 de catra Conferintia, si purtarea mea in siedintiele publice dietali suntu momentele acelea, care me potu caracterizà cu documente reali, dar nu vorbele cele góle, cu care Escelentiá Ta Te sierbesci in replica'ti, nice malitiósele invective ale organului Escelentiei Tale Gaz. Trans.

Eu si organulu meu „Tel. Rom.“ amu tacutu la tóte acestea, si tacerea mea acéstá s'a facutu obiectu de suspiciune in organulu Escelentiei Tale.

„A m u t a c u t u c ' a p e s c e l e.“

Dupa ce mai dóae luni de dile ati portatu dictaturá, ce singuru Ti o ai arogatu ;—dupa ce asiá singuru ai condusu nóu'a actiune nationale ;—apoi dupa ce ati esperiatu, ca nu tóta lumea romana ve incuviintiéza pasii cei separastici, ca nu tóta man'a romana subscrie la plenipotentiele incepute inca dela 12. Sept. (vedi petitiunea tiparita in Brasiovu) numai atunci Te ai vediutu indemnatu catra mine cu scrisórea Escelentiei Tale di 22 Octobre sosita la Sibiu in 30 Octobre 1866,—dupa ce esisa resolutiunea negativa a regimului, prin carea caus'a romana se indrépta pe calea instantieloru ordinarie,—cá sa me tragi si pre mine in actiunea deja incurcata si stricata, si a me provocá, cá sa ne punemu noi ambii Mitropolitii in capulu acestoru doi deputati, la casu, deaca acesti'a voru avé gratia si placere de a ne primi.—

Responsulu meu catra Escelenti'a Ta, ce apucasemu alu datá inca din 1. Noemvre, inca nu esisa din espediturá mea, unde se aflá spre purisare (céea ce se vede si din acea impregiurare, ca chiaru Escelentiá Ta dici, ca l'ai capetatu numai in 9 Novem) —si eata ca 'mi sosescce si decretulu Inaltului Presidiu guberniale din 2 Novembre 1866 Nr. 884, indreptatu catra ambii Mitropoliti, cu care Inalt—acelasi descoperindune, ca i a venitu la cunosciintia despre órecare Comitetu alu intilegintiei din Blasiu condusu de Canoniculu Fechete c'a presiedinte si de Dr. Bobu c'a secretariu, cari espedeaza sub cuvertá

Ordinariatului din Blasiu provocari catra Protopopii grecesci, spre a adun'a subscriptiuni si colecte in treabá nationale, pre care oprindulu strinsu me trage la responsaveritate.

In stadiulu acesta, in care ajunsere actiunea initiata si condusa numai de Escelentiá Ta fora de mine, ce respnsu puteamu da Escelentiei Tale?—decát, ca la fapte astfeliu complinite nu potu sa me facu partasiu,—ear catra Inaltulu Presidiu guberniale, dupa ce amu ascultatu si pre Protopopii mei ce justificare ceruta puteamu dá?—decát ca Protopopii greco-orientali, afara de doi pona in trei, cari n'au priceputu de ce se lucra, nu au participatu nici la subscrieri nici la colecte!

Eara Escelentiá Ta, ce ai facutu?

Ai lasatu prin secretariulu Escelentiei Tale Canoniculu Fehete, in organulu Escelentiei Tale, de a me inferá de denunciante, de omu, care amu lúatu bani dela partea contraria, de Iud'a Iscarioteanulu si: a;—Eara acum in respnsulu Escelentiei Tale Te silesce prin suspiciuni, prin combinatiuni false si scornituri a dá valóre aceluor calumnii nedemne d'unu omu cultu, si a rostogoli pe mine tóta vin'a, ca si Escelentiá Ta ai fostu trasu la responsaveritate,—c'a mine.

Escelentia! Eu Te asigurezu pe onóre, ca eu pona nu amu primitu harthiá guberniale din 2. Novembre, nu amu sciutu nimicá de esistintia Comitetului Feheteanu, si astá cu atát'a mai putienu, cu cât Escelenti'a Ta si acum denegi esistintia lui.

Escelenti'a Ta nici in harthi'a din 22 Octobre nu pomenesci ceva de acéea, si nici nu a fostu putintia fisica, cà acéea primita in 30 Octobre sá potu

face vreo întrebuintiare fatia cu Guberniulu înainte de espeditiunea acesteia din 2. Novembre, care presupune o luare de cunoscintia despre trebile din Blasiu cu multu mai nainte. Afara de acéa din harthi'a Guberniului din 2. Novembre se vede apriatu mai anteu, că Guberniulu crediendă, ca Comitétulu Fecheteanu e înfiintiatu cu scirea ambiloru Mitropoliti, ne trage pre amendoi la responsaveritate, — céa ce nu se potrivește cu o denunciatiune esita din partea mea, — si ca Înaltu — același a avutu la mana atât o provocare a aceluși Comitétu, cât si cuvertulu Ordinariatului din Blasiu, sub care s'au espeduitu, si din care Guberniulu citéza anume cuvintele cuprinse in ea. Acum dupa ce Ordinariatulu din Blasiu nu corespunde deadreptulu cu Protopopii greco-orientali, c'a să fia admisibila posibilitatea, ca pe calea aceasta s'aru fi pututu face o tradare a unei asemíné harthii cu cuverta cu totu, nu ai cugetatu Escelentiá Ta, ca e mai de aprópe posibilitatea si verisimilitatea, că astfelu de Iuda Iscarioteanu c'a care si numai între doispredece ucenici ai lui Christosu s'au aflatu unulu, mai curendu s'a pututu aflá si in staulu Escelentiei Tale? au trebuitu să lu cauti tocma in persóna mea? ai pututu dá locu in inim'a Escelentiei Tale la astfelu de coniecture, care Te tradéza, de ce cugete o perceptibile adânculu rerunchiloru Escelentiei Tale?

Apoi n'ai cugetatu Escelentiá Ta mai curendu la decurgerea cea naturala a unui lucru curatu oficiosu, ca chiaru sa nu fiu datu eu nici unu respunsu la tragerea de responsaveritate a Gubernului, céa ce nici eu, nici Escelentiá Ta nu puteamu sa nu facemu, totusi Gubernulu aru fi resolytu ma-

car responsulu, ce l'ai datu Escelentiá Ta.

Și acum si aceasta resolvire, ce dici, ca Ti au urmatu cu infruntare, o atribui unei secrete si calumnióse denunciari!

Escelentia ! déca asiu avea d'a face cu altu cinevá, care nu póte face combinare dupa decursulu celu naturale alu lucrului, nu m'asiu indigná.

Dara Escelentiá Ta esti unu venerabilu batranu, ale carui caruntetie nu se potrivescu cu combinatiuni urmate din patima.

Escelentiá Ta esti si Mitropolitu, care trebue sa cunosci nunumai datorintiele cele oficióse—desi adesea neplacute—catra Guvernu, dara si santieniá chiamarei unui capu bisericescu, de cât sa le poti contemplá cu pretiu asi'a de usioru.

Escelenti'a Ta Te tieni de unu romanu cu multu mai devotatu causei nationale, decât sà areti atata lasitate pentru martirismu, vina acestá ori si de unde.

Escelenti'a Ta esti si cavaleru, care trebue sa puni mai multa ponderositate pe fapte reali, decât pe suspiciuni trase din siópte, vesti si povesti, si sa esi la iveala cu arme mai aperte de cum suntu coniecturile cele gresite, din care deduci conclusiuni si mai false.

Eu si organulu meu „Tel. Rom.“ amu tacutu la tóte.

Amu tacutu la tóte intreprinderile Escelentiei Tale fora mine si incontrá mea;—amu tacutu parte ca nu me vedeamu indetoritu a respunde la calumii, parte ca nu voeamu a subventioná si din parte 'mi scandalulu publicu.

Amu tacutu pona v'ati ispravitu si intreprinde-

rile autocratice cele din urma in caúsă nationale.

Dara dupa ce amu vediutu, ca Escelentiá Ta si organulu Escelentiei Tale cereti si usura dela capitalulu, ce ati facutu din tacerea Tel. Rom;—dupa ce amu vediutu, ca caúsă nationale pe calea, ce ati apucatu, e dejá compromisa,—atunci si numai atunci amu datu redactiunei Tel. Rom. voia de a rupe tacerea sa cu unu: **Q u o u s p u e t a n d e m.**

Atunci in Nr. 87. alu Tel. Rom. amu fostu constrinsu a lasá defensá obiectiva—nu in contrá Escelentiei Tale, ci in contrá ofenseloru in genere.

Candu amu tacutu, nu a fostu bine; ear candu s'a vorbitu cevá si in Tel. Rom. despre aceasta treba, a fostu si mai reu.

Defensiunea provocata Escelentiá Ta acum o traversezi in ofensiune.

Si cu tóte ca atacurile din organulu Escelentiei Tale erau tóte indreptate pe fatia in contrá mea, eara „Tel. Rom.“ din respectulu demnitatii, ce ocupi, si a colegialitatii, cu care suntemu legati, nici odata nu Ti au adusu persóná ori numele in discussiune, ci candu a vorbitu „Tel. Rom.“ defendendume pre mine au vorbitu solidariu i n p l u r a l i de ambii Archierei,—acést'a Escelentiá Ta o esplici de vata-mare.

Escelentiá Ta me incusezi, ca Te amu facutu „u s i o r u d e m i n t e.“ Sa ierti, Escelentia! dar acésta expresiune aruncata asuprá Escelentiei Tale nu o vei afl'a nici in „Tel. Rom.“ nici in gur'a séu pean'a mea,—si 'mi pare fórte reu, ca si acum'a numai Escelenti'a Ta Te insiri in ordinea acelorá.—

Escelentiá Ta me inculpezi, ca eu nu amu datu plenipotentia Dloru Baritiu si Ratiu, póte pentru că

ambii suntu de confesiunea Escelentiei Tale, ori pentru ca nu mi au datu visita, candu si au inceputu actiunea la Sibiu, si dici, ca cu negatiunea aceasta, nu numai amu impede catu causá nationale, dara o amu si periclitatu.

Sa'mi permiti a 'Ti reflectá si la acésta invinuire. Eu déca nu mi amu pututu dá vreodata consensulu la ceva, prin aceea inca nu amu impede catu iutreprinderea altor'a, cu atát mai putinu amu facutu vreo intreprindere nationale fora consensulu Escelentiei Tale, precum vedu, ca ai urmatu Escelentiá Ta fara conlucrarea mea.—

Eu nu amu nice în contrá persóneloru Dloru Baritiu si Ratiu cá persóne—nimic'a, pentru ca eu nu obicinuescu a identificá persónele cu obiectulu.—

Cumca nice unulu dintre ei nu e de confesiunea mea, inca n'amu de a reflectá, pentru ca aici se lucra de causa nationala, eara nu confesionale; acéstá Ti o amu doveditu mai de multe ori si mai de aprópe in conferintiá din Albá Iuliá, candu amu facutu alternativá, ca ori eu ori Escelentiá Ta sà mérga la Viená.—

Eara déca s'a vorbitu undev'a, ca acesti doi barbati, candu au fostu la Sibiu în calitate de plenipotentiati nationali, nu mi au datu nici o buna diminétiá,—céea ce dela ómeni culti totu se cerea, inca nu e causa nationala, ci curatu privata a loru, si nu e onórea atát a cui se da, c'a a aceluia, carele o da.—

Totu, ce e de reflectatu, e acéea, ca Dloru prin purtarea loru din Sibiu au datu dovada invederata, ca ei au inceputu si vreau sa si fineasca ac-

tiinea luata asupra-le cu totalá mea ocolire —

Si pôte si aceasta insulta aru fi fostu de suferitu, si o asiu fi aruncatu in magazinulu celoru multe ofense ale orgauului Esceleñtiei Tale, suprimendu 'mi prin acéea mirarea.

Dar ce nu potu supprime, este, ca caus'a nationale—dupa directivele date de dictatur'a Esceleñtiei Tale, s'a smulsu de pe terenulu continuitatii legale alu Comitetului permanentu, care e elluculu totalitatii nationale,—si s'a datu spre dispositiunea privata a particulariloru,—infatfisianduse inaintea Tro-nului, acum mai enteu, c'a o cauza privata, ajunsá pe calea instantieloru ordinarie.

Prin aceasta s'au formatu unu casu de precedentia a nesolaridaritatii nationale, care pôte deveni fatalu pentru natiune!—University Library Cluj

Ore nu Te ai infiorá, Esceleñtia! déca d. e. unu unionistu romanu, spriginitu de auctoritatea organeloru administrative, aru aduná nu sute, dara mii de subscriptiuni sub asemenea preteste, cum au circulatu la adunarea plenipotentieloru pentru DD. Baritiu si Ratiu, si aru pasí cu ele in numele natiunei romane in directiunea principiiloru sele?

Dara sa nu mergemu la posibilitati,—Te 'ntrebu ce dici Esceleñtia Ta la subscriptiunile adunate prin Unguri dela atétea mii de boieri romani in cutare jurisdictiune incontrá alegerei unui deputatu romanu? Ce dici de subscriptiunile din cerculu Vingardului la adresa de incredere pentru Deák?

Suntu si astea cali si fapte, cari se reprezenteze natiunea? O, asiá nice Klein, nice Babb cu Adamoviciu, nice Lemény cu Mog'a, nice Siagun'a cu

Siulutiū nu au mai procesu in aperiarea causei nationale !

Numai sub dictaturá Esceleiiei Tale luata asupra-Ti dela conferintiá din Albá-Iuliá in cóce s'a pututu intemplá asiá ceva.—

Adu-Ti aminte de Monu, Techelu, si Farisu, ce Ti le amu scrisu cu litere mari in respunsulu meu din 23 Septemvre 1865, c'a sà fimu cu privighiere, c' a caus'a nationale sà nu se compromita, celu putienu nu cu vin'a Archiereiloru.

Esceleiia Ta me inculpezi si cu acéea, ca de ce n'amu esitu eu cu vreunu proiectu ? pre care l'ai fi primitu cu bratiile deschise !—

Cum puteamu eu esi la a. 1865, cu unu proiectu, candu d'abia intorcândume acasa dela Viená, Esceleiia mi ai si octroatu convocarea congressului pe 20. Octobre, fora de concessiune mai 'nalta, dela care opriti fiindu n'ai mai vrutu sà scii de mine; —apoi dupa 'conferintiá din Belgradu la dóue luni me provoci, a participá la nisce fapte nu numai octroate mie, dara si dejá stricate !

N'amu luatú iniciativá pentru actulu, ce a esitu din conferintiele nationale din Clusiu fatia cu dietá din Clusiu ? si Esceleiia Ta astadi le desavoezi !

N'amu primitu eu in conferintiá dela Belgradu missiunea la Vien'a cu memorandulu, ce l'amu lasatu sa 'lu faci Esceleiia Ta ? si Esceleiia Ta o ai stricatu cu plenipotentiele particulariloru !

N'amu indigitatu eu la o actiune solidaria a deputatiloru alesi pentru diet'a din Pest'a c'a sà faca si acolo, ce amu facutu la Clusiu, adeca sà aperi

si acolo terenulu nostru ardeleanu, earanoi să spriginimu aপরarea nationale din comitetulu permanentu alu natiunei cu memorande la imperatulu ? si Escelentia Ta ai desavuatu totu pona si esistintiá acelui Comitetu, Te nevoiesci a me eschide dela actiune si-aruncandu-Te in dictatura singura conducátore, ai fugitu de mine pe calea particularismului ?

Póte, cà si eu să gresiescu in parerile mele,—dara acéstá nu e cauza destula, c'a să 'mi arunci cate suspiciuni si să me invinuesci de unu legion de slabiciuni.—

Din acéea, ca eu amu propusu nisce mijlóce de aপরare mai acomodate situatiunei dupa convingerile mele, inca nu urméza, cà eu m'amu aruncatu cu totulu si in scopulu situatiunei.—

O parere—desi populara, nu e totdeauna a si cea mai salutare. Si nu totu, celu ce dice: Dómne, Dómne, va intrá in imparatiá ceriului!—

Pe candu Romanii cei vechi aveau cate doi Consuli cá conducatori, trebile loru erau in continuu avantajiu; indata ce unulu séu altulu dintre ei au trasu dictatur'a la sine, au inceputu a se pogori sórele loru catra apusu!

Quousque tandem Escelentia ! cand in fine 'mi dici: „ca de si eu in cauza nationale amu avutu câte odata si intervaluri lucide, totusi de multe ori observandu mi se schimbarea si nestatornici'a politicei dupa timpuri, cei ce me ati cunoscutu mai de aprópe si ati avutu a face cu mine dela urdírea causei nationale pona in .diu'a de astadi, nu ati pututu intemeiá depliná vóstra încredere in mine;“ acum, dupa ce amu documentatu in aceasta duplica,

ca Escelentiá Ta din indemnulu fapteloru mele contestate spre binele causei nationale totdeun'a pona in dioa de astadi m'ai laudatu, si mai inaltiatu pe mine pona in ceriu, si numai acum in replic'ati me osendesci dupa nisce siópte vage, —oare sà nu Te întrebu: ce intervaluri lucide se manifesteadia in manierá aceast'a plina de scimbări si de nestatornicia a Escelentiei Tale?

Si tóte acestea coniecturi provinu de acolo, ca Escalent'a Ta parerile si lucrarile personali si unilaterali ale Escelentiei Tale complinite in consortiu a catorva barbati nazionali, si cu sprijóna a catorva subscriptii procurate la poruncela—le faci in acea falsa presupunere, cá si cum le ai putea face acele in numele natiunei fora form'a prescisa de catra congresele nationale, si cá si cum ai avé vreunu dreptu si privilegiu a dá lucrariloru acelorá unilaterali ale Escelentiei Tale valórea conclusului nationalu.

Quousque tandem Escelentia! cand Te scie natiunea, ca Te ai lepedatu de prescisele Congreseloru nationale, ca numai recunosci estintiá Comitetului permanentu subt pretecsu, caci natiunea este inarticulata in legea din a. 1863. cá ai inceputu in consortiulu unoru prea putíni barbati sà monopolizedi cu caus'a cea santa a natiei, si spre aporarea acestei fórté condemnabile fapte a Escelentiei Tale me clevetesci in respunsulu replicatoriu si in organulu Escelentiei Tale Gaz. Trans. prin articuli de cointielegeri machiavelistice.

Candu Escelenti'a Ta 'mi imputedi mie urmarile nefavoritóre ale lucrariloru Escelentiei Tale, cá si cum acele aru fi fostu e flucsulu vointiei natiunei,

atunci trebuie să 'Ti spunu, ca natiunea este departe de o asemenea confusiune de idei, caci ea scie, ca eu nu potu fi respundiatoriu pentru faptele particulari ale nimenui, ca ea numai acele fapte recunósce de ale sale, care sunt eflucusulu vointiei ei manifestate si stabilite in Congresu seau in Comitetu.

Natiunea scie, si aceasta este destulu pentru mine, ca eu n'amu parasitu caus'a ei, ca eu me tienu strânsu de conclusele Congreseloru, si de form'a agendeloru ei afara de Congresu prin Comitetulu permanentu; ca eu sumu custodiá ei neadormita, ca remanu pona atunci la locul acelei custodii, carele mi l'au designatu, c'a unulu dintre cei doi presiedinti Congreseloru si alu Comitetului ei permanentu, pona cand ea insasi nu va otari altcum, si ca eu c'a unulu dintre cei doi presiedinti datoriu sumu a admoná pe ori si cine, carele parascesce locul seu, ce i s'au designatu de catra natiune, c'a să se n-tórca acolo, cá depe uniculu terenu legalu alu cauzei nationale sa lucre spre binele generalu.

Natiá scie, si această este destulu pentru mine, ca Escelentiá Ta esti unulu dintre acei barbati, carii in totu chipulu staruescu a afirmá; cá comitetulu permanentu nationalu a incepatu, pentru ca nati'a si au castigatu dreptula de natiune inarticulata, si carii apoi abuseadia cu caus'a ei, caci asiá le place loru, si nu vreau să auda vocea natiei, care le dice; ca ea n'au venitu inca la unu organismu politico nationalu cu unu siefu nationalu in frunte, si ca pentru acéea este porunc'a ei, cá Comitetulu permanentu nationalu pon'atunci să se sustiena c'a lumin'a ochiului, pona cand ea nu'lu va disolvá, caci precum dreptulu de constituirea Comitetului seu permanentu

ei i s'au cuvenitu , asia si dreptulu desfacerei Comitetului numai si numai ei i compete.

Natiá scie, si această este destulu pentru mine, ca Escelentiá Ta ai parasitu locul custodiei, ce Ti a fostu incredintiatu si ca prin acéea Ti ai facutu compromisiuni , dar nu si vreo stricare causei ei, desi Escelentiá Ta gandesci, ca acea compromisiune are vreo legatura cu causá nationale, pentru ca lucrarea Escelentiei Tale in consortiu cu cativa s'au facutu afara de barierele natiunei cá din partea unoru barbati romani particulari. Cumca asi'a este precum dicu eu, si nu altcum, se vede lamuritu din urmarile actiunei de plenipotentia si de petitia din tómn'a trecuta, ce s'au initiatu din partea Escelentiei Tale si a pseudocomitetului din Blasiu.

Apoi inca un'a : Natiunea scie prea bine, care dintre noi au parasitu custodi'a ei, cetatea ei, si au inceputu sà lucre cum i place ; ce gandesci Escelentia: ca Anatem'a ei invocata de catra Escelentiá Ta va cadea asuprá acelui'a , care custodi'a ei nici cand n'au parasitu, séu pe acel'a, carele au parasitu custodi'a ei ?

Binevoiesce a vedé din aceste Escelentia ! ca ai parasitu cu volnicia locul custodiei, ce Ti au datu natiunea spre pastrare , si ai parasitu solidaritatea si continuitatea lucrariloru nóstre nationali. „Intörce Te dar la locul designatu, si remâi credintiosu continuitatii actiuniloru nationali dupa form'a prescripta prin Congrese, si nu iesí din barierele otaririloru nationali, caci eu pona atunci me voiu tiené strânsu intre ele, pona candu natiunea nu va otarí altcum,

Intre aceste bariere fiindu amu fostu pon'acum

solidari, si cum ai parasitu Escelenti'a Ta acestu terenu, s'au stricatu solidaritate; deci intorcete intre ele, si atunci iarasi vomu fi solidari.

Prelanga care amu remasu cu distinsa veneratiune.

Alu Escelentiei Tale

Sibiu 1. Februaru 1866

umilitu servu.

Nr. pres. 105.

III.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Escelentia!

Amu onóre sà dau si eu responsulu meu finalu la responsulu finalu alu Escelentiei Tale din ¹⁰/₂₂ Februaru a. c. Nr. 238, precum urmeadia :

1, mi potu infatisia, ca cu ce atentiune si sânge rece, precum insasi Es. Ta marturisesti in preludiulu acelui responsu finalu, ai cetitu duplica mea din 1 lea februar. a. c. Nr. 63, caci dóra Tiau inchiagatu sângele, cand ai cetitu acolo defensele mele basate pe diploma imparateasca, acte congresuale, si oficióse si pre dóue scrisori autografe ale Escelentiei Tale. Eu din contra amu cetitu numai ca încordare atât replic'ati, cât si responsulu' finalu, cá sà vedi bine, pona unde Teau dusu logica cea basata pre povesci, siopte vage, si lumea rea, ce caracteridiadia acele doue scrieri ale Escelentiei Tale.

2, După preluđu celu scrutu aflu nu măi de cāt ofensa prōspeta intr'aceea: c'a si cum eu asi fi extorsu dela Escelentia Ta prin grosolanele necurmatele si calumniōsele vatamari in fipte Escelentiei Tale prin organulu meu „Tel. Rom.“ dreptele expostulatiuni si espositiuni, care mi le ai prezentatu prin replicati din 19/31 Decem. 1866. maicu se ama c'afaptele mele din a 1865 si 1866„. Eu pre bas'a celoru documentate in duplic'a mea din 1. Februar. a. c. Nr 63 respingu dela mine asertulu acesta, si'lu dechiaru de povesci gōle, pona cand nu se va dovedi contrariulu. Apoi deaca Escelenti'a Ta ai facutu treaba cu trei patru barbati de incredereati, si acestia scrieau totu feliuri de articuli in organele publice ale Escelentiei Tale —Gazeta Trans. si Concordia—, si articuli aceia intradevaru cuprindeau fatia cu mine grosolane necurmate si calumniōse vatamari, incepādu dela tomn'a anului 1865 si neinctandu nici acum,—si deca Escelenti'a Ta ai impartasitu acelorü trei patru barbati de incredereati si replic'a, ce mi o ai adresatu mie din 19/31 Decem. 1866,—firesce spre a informa opiniunea publica, precum mi ai scrisu in acea replica,— si barbati acestia de increderea Escelentiei Tale publicā prin organele Escelentiei Tale articuli illustrati cu citate din acea replica a Escelentiei Tale spre ofensiunea onōrei numelui meu, si spre vatamarea moralului fapteloru mele; atunci Escelenti'a Ta cu ce dreptu poti lua Telegrafulu romanu c'a organulu meu in nume de reu, cand a eum,—dupa ce au tacutu pona tārdu in tōmn'a a.

1866—aducè in contr'a acelu atacuri din Gaz. si Concord. articuli fora cea mai mica vatamare a onórei Escelentiei Tale, si intrebuiutiadia articulii sei spre refrangerea atacurilor tendentióse ale Corespondintiloru din Gaz. si Conc. spre vatamarea mea;—Me miru, ca Escelenti'a Ta nu vedi alta, decât vatamarea pentru Escelenti'a Ta in articulii Tel. romanu? Oara numai Escelenti'a Ta ai simtiu de onóre, si pusatinné inalta in Biserica si Statu, catra care lumea este datóre sà fia cu respectare cuvintiósa, si nu si altulu?

Escelenti'a Ta mai dici in aceasta alinea: ca in replicati ai atinsu mai cu seama faptele mele din a. 1865 si 1866, si totusi Te provoci la raportulu deputatiloru sasesci din a. 1848 spre a dovedi, ca eu m'amu purtatu cu necredintia in a. 1848 fatia cu conclusulu congresului nationale din acelu anu, si asia numai ai trecutu cu tacere preste ceialalti ani la anii 1865 si 1866, descarcandu multe ofense luate din aieru asupr'ami. Oare n'amu avutu eu dreptu a incepe defens'a mea dela a. 1848, si a nu sàri preste anii urmatori, carii mi dau dovedi tari spre resturnarea ofensei ridicate asupr'ami prin Escelenti'a Ta, ce o ai inceputu cu citarea raportului deputatiloru sasesci din a. 1848?

3, Mai departe cetescu in acelu respunsu finale: "ca eu prin duplic'a mea me silescu ami face unu fundereu latu, pre care sàmi zidescu unu fortalitiu, unde nu numai sà me potu retrage cu securitate in contr'a pretensive provocatelu puternicelu atacuri, ci inca sà potu bombarda la vreo ocaziune binevenita pe atacatori,,. Aci trebue sa recunosc, ca Escelenti'a Ta ai nimeritu bine intentiunea mea, ca adeca eu amu compusu duplic'a mea astfelu, cá aceea sami

fia mie de un'a cetatiuia, de unde, aducandu necesitatea, sà me defendu cu nisce arme puternice de bombardare—diploma imparateasca, acte congresuale si oficióse, si scrisori autografe—fatia cu ofensivile Escelentiei Tale—povesci, siópte vage, si lumea rea, si sà bombardediu asupr'a atacatoriloru.

4. Dupa acésta espusatiune Escelenti'a Ta Te mangai cu aceea: "ca paretii fortalitiului meu nu suntu b o m b e n t e s t, si fiindu construiti numai de carti usióre de jocu—sofisme, calumnii, neadeveruri si preaíndresnetie rálogás—uri, se voru risipi la dintáia suflare puternica„. Posteste, me rogu Escelentia! a iesi la lupta, si a cuceri cetatiui'a mea, si sumu siguru, ca atunci vei vedea, cât este de usioru a se luptá in contr'a boldului, si cât suntu paretii cetatiuiei mele de slabi construiti din diplom'a impar. acte congresuale, si oficióse, si inca si doue scrisori autografe ale Escelentiei Tale,—cá sai risipeasca suflarea cea dintáiu puternica a armeloru Escelentiei Tale constatátore din raportulu deputatiloru sasesci, din povesci, siópte vage, si lumea rea.

5, Inca mai dici Escelenti'a Ta in acelu respunsu finale: "ca tocm'a aceea, la care Te provocu eu in duplic'a mea, sà documentedi, poti mai usioru documenta, adeca, ca la a. 1865 cu acea miamu motivatu resistinti'a in contra unui conchiemându congresu, ca acela este u n r a t h s a m, si ca Escelenti'a Ta n'ai dreptn a solicitá congresu in numele natiunei, caci aceea o representadi numai de diumetate—pe greccatolici, insa totusi nu te slobodi mai incolo cu mine in polemii odiose „. Aci amu onóre a oserva, ca dupa ce eu amu refrântu de ajuns in duplic'a mea aceea ofensa, si dupa ce Escelenti'a Ta dici,

ca ai putea documenta acelu asertu, dar nu'lu documentedi in respunsulu finale, precum nu l'ai documentatu nici in replic'ati, ci Te dechiari, ca nu vrei să te slobodi si mai departe cu mine in polemii odióse,—eu n'amu a face alta in asemenea impregiurari, decât a registra aci unu testimoniu eclatante despre resignatiunea la polemii ulterioari din partea Escelentiei Tale, care resignatiune este sór'a buna cu perplexitatea, in care fie care devine, care gonesce nisce scopuri dupa vesci si siopte vage, si lumea rea.

6, In legatur'a cu cele primise mai dici Escelenti'a Ta in acelu respunsu finale: "ca faptele si ale mele si ale Escelentiei Tale in cauza nationale suntu acum obiectulu trecutului si alu istoriei nationali; in zadaru vomu voi noi, a ni le impena si infrumsetiá, caci Istori'a ni le va trage la nepartinitoriulu seu tribunalu."

Asiá este; dar Escelenti'a Ta ai si trasu prin replicati din 19/31 Dec. 1866 faptele mele la nepartinitoriulu tribunalu alu Escelentiei Tale osândindume pona si cu anatema pentru ele, ear faptele proprii impenândule si infrumsetiândule astfeliu, incât n'au mai remasu istoriei nimicu de a judec'a despre mine si Escelenti'a Ta, caci tóte leai prejudecatu singuru!

7, Dela aline'a acum amintita si ventilata treci Escelenti'a Ta la alta alinea si mai minunata, in care espuni cu vaietare: "ca ce trebuie să plangemu cu siroie de lacrami pururea isvoritorie in caus'a nationale, este unica aceea, ca retragerile acelor, carii pon'acum ducea cârma, neintielegerile, taierea in partide nu atât nationali, cât confesionali, si ambitiunea tocm'a in acele timpuri se vâri intre barbatii cei

de capetenia a natiunei, cand mai tare se periclită
caus'a ei, si când natiunea avea cea mai mare lipsa
de o concordia si solidaritate tuturor fiiloru ei. Cine
a u d a t u l a c i u m ' a a c e a s t ' a a n s a ; j u -
d e c e D u m n e d i e u s i I s t o r i a „.

Bine vorbesci Escelentia! in aline'a aceast'a,
dar ai face și mai bine, cand ai recunósce si isvo-
rulu acelu rele. Dar durere, ca nu vrei să recu-
noscii acelu isvoru de rele, caci in locu să plângi
pentru cele multe rele, care le ai facutu, si le faci
si astadi din sciintia seau nesciintia, totu mai multu
Te incurgi in logica povesciloru, a siopteloru vage,
si a lunei rele. De si voiu să dicu de alta parte, ca
este posibilu, ca Escelentia Ta, precumu m'ai res-
punsu din 9 febr. 1867 Nr. 188 la harthi'a mea o-
ficioasa din 10. Nov. 1866 Nr. 189, pres. ca a d e c a
e s c i p r e a p l e c a t u s i g a t ' a a o b s e r v a
m a c s i m ' a m e a i n c e p u t a d e m i n e i n
o b i e c t e l e d e t r e c e r e d e l a u n a l a a l -
t a r e l i g i a : t o t u s i n u p o t u c r e d e m u l t u a c e s t o r u
c u v i n t e , p o n a c â n d a c e l e n u s e v o r u p r e f a c e i n f a p t e ,
p e n t r u c a E s c e l e n t i ' a T a i n f i n e a s u s c i t a t e i a l i n e e c u
p r i v i r e l a d i s h a r m o n i a e s c a t a i n t r e b i l e n ó s t r e n a -
t i o n a l i s i c o n f e s i o n a l i e s c h i a m i : C i n e a u d a t u
l a c i u m ' a a c e a s t ' a a n s a , j u d e c e D u m -
n e d i e u s i i s t o r i a . E s c h i a m a c i u n e a a c e a s t ' a
m i a u v e n i t u m i e d e t o t u p e n e a s t e p t a t u , c a c i p e
c â n d a c e e a o c u r e i n t â i ' a o a r a i n t r ' u n u r e s p u n s u , c a r e
E s c e l e n t i ' a T a i l u n u m e s c i d e f i n a l e , s i i n c a r e T e
d e c h i a r i , c a n u v r e s â T e s l o b o d i m a i d e p a r t e c u
m i n e i n p o l e m i i o d i ó s e . p e a t u n c i m e p r o v o c i l a o
a c t i u n e d e a t i a r a t a , c a c i n e a u d a t u l a c i u m ' a a c e e a
a n s a ; o a r e e u , c a r e l e , p r e c u m d o c u m e n t e a d i a i n s e s i

cuvintele Escelentiei Tale din srisóreati oficiósa mai sus amintita din 9 lea februar. 1867 Nr. 188 si scrisorea din a. 1850 a repositului bravului nostru barbatu Ioann Maiorescu tot deauna eramu pentru egala indreptatire confesionale, caci la aceast'a amu si juratu in congresulu nationale din Blasiu in anulu 1848,—seau Escelenti'a Ta ai datu la cium'a aceea ansa, carele nevrându sà scii ceva despre acelu juramentu din a. 1848, care lai depusu si Escelenti'a Ta, Te nevoesci pona si astadi pentru supremati'a confesionale fatia cu religi'a nostra romana ortodoc. ? despre acestu adevaru Ti amu datu in duplic'a mea din 1. febr. 1867. dovedi destule, precum: Epistol'ati din 1850, Circulariulu din 1851, incusele din a. 1856 si 1857 catra Ministeriulu absolutisticu, pentru ca amu degradatu pe preotulu nostru Balanu pentru furturile patrate si apoi constatate prin judecatoria prefectorale din Clusiu, caci amu infiintiatu tipografi'a si tiparescu carti bisericesci pe seam'a bisericiloru nóstre si ai pretinsu unu dreptu eschisivu pentru Blasiu de a avea tipografiá, de a tipari carti bisericesci, si a censura cartile bisericeii nóstre, care noi ortodocsii vremu sà le intrebuintiemu in bisericile nóstre ?

Apoi óra eu, carele inainte cu multi ani Te amu rugatu oficiosu, cá sà nu opresci si sà nu dudu din Blasiu pe preotulu meu, pe carele l'amu randuitu de Cathichetu la gimnasistii deacolo de religia nóstra ortodocsa, seau Escelenti'a Ta ai datu la cium'a aceea ansa, carele nu lasi nici astadi, ca preotulu meu sà póta tienea in Blasiu cathichesatia cu gimnasistii de religi'a nostra, din care cauza acesti'a suntu siliti a merge spre cathichisare in sate invocate la preoti ?

Oara Telegrafulu romanu cá organulu meu, carele n'au adusu nici unu articulu spre dehonestarea numelui, si spre schimonosirea fapteloru Escelentiei Tale, seau Gazeta Trans. si Concordia—organele publice ale Escelentiei Tale—au datu la cium'a aceea ansa, care mai cu seama de unu anu si diumatate tot intinsu aducu articuli spre dehonestarea numelui meu, spre schimonosirea fapteloru mele, si spre discreditarea pusatiunei mele archieresci?

Oara sciitorinlu calendariulu Archidiecesei nostre, carele in nimica nu sau atinsu de lucrarile Archidiecesei gr-catolice, seau scriitoriulu de Calendare Georgiu Baritiu au datu la cium'a aceast'a ansa, carele intr'unulu din Calendarele sale se nevoesce a micsiora valoarea lucrarilor Sinodului nostru din a 1850 cu aceea, ca acelu sinodu n'au avutu alta insemnatate, decâtu cá la acelu au luat parte si mirenii?

In fine, oara eu, carele vedindu in a. 1861 aplecarea verbale a Escelentiei Tale pentru incetarea frecarilor confesionali—ofensive din partea Blasiului, si defensive din partea Sibiiului—Teamu inviatu pe Escelenti'a Ta prin harthi'a mea din 11. Maiu 1861 la ficsarea conditiunilor de pacea confesionale,—seau Escelenti'a Ta ai datu la acea ciuma ansa, carele dupa 9 luni prin harthiati din 10 feb. 1862 mi ai respunsu negativu, relegându treabá cestionata la diet'a Tierii, si numai acum in dilele aceste prin harthiati din 9. febr. 1867 Nr 188 mi scrii: ca esci preaplecatu si gat'a a observa maxsim'a inceputa de mine pentru trecerile dela una la alta religia? cand Legislati'a deja au deslegatu acestu nodu gordianu?

Prelangă toate acestea precum în nimica nu Ti-
 amu potutu urmă pon' acum din cauzele predeplinu
 desvoltate în răspunsul meu din 18 Octob. 1866,
 și în duplic'a mea din 1 febr. 1867, așa nu Ti potu
 urma nici în eschiamatiunea susatinsa, ci mi iau e-
 semplu de imitatie în privinti'a această a dela A-
 postolulu, care încă au avutu pe unu Alesandru de
 inimicu, despre care scriindu lui Timoteiu, i dice:
 Alesandru Caldârariulu multe rele iau facutu, pla-
 teascâi Domnulu după faptele sale; așa dicu și eu
 către Timotheii romani: Alesandru Archiepiscopulu
 greco catolicu multe reale miau facutu, plateascâi
 Domnulu după faptele sale:

8, În finea fineloru mai dici Escelenti'a Ta:
 „ca cuvintele Mon, T e c h e l s i F a r i s, la
 care prin duplic'a mea amu trasu atentiuneati din
 harthia mea din 23 Sept. 1865 — nu le ai gasitu
 acolo, de și de diece ori ai cetitu și procetitu a-
 celu răspunsu alu meu în originalu, și ne incredin-
 tiandute ochiloru, lai datu spre cetire și altora, cari
 vedu cu ochi neînarmati, și totuși n'ati potutu a-
 fla acolo uni o urmă a acelor cuvinte„.

Eu dicu și acum, precum amu disu și în du-
 plicami, ca Escelenti'a Ta săți aduci aminte de Mon,
 Techel și Faris, ce Ti leamă scrisu în răspunsul
 meu din 23 Sept. 1865.—Si fiindcă Escelenti'a Ta
 mai jos în aline'a această Te exprimi întrăcolo:
 „ca pe Escelenti'a Ta nu Te spăria umbrele ori și
 ce aru scrie pe pereți cu mâna omenească, nu cu
 cea dumnediească„, de unde mamă convinsu, ca
 Escelenti'a Ta ai aflatu, ce va să dica: Mon, Te-
 chel și Faris„: pentru aceea aru fi de prisos a mai

interpreta mai departe acele cuvinte ale Profetului.
Prelanga care amu remasu

Alu Escelentiei Tale,

Sibiu 20. Februaru, 1867

servu umilitu. ,

— 84 —